

Jaarverslagen 2024

CDA en gelieerde Organen en Organisaties op landelijk niveau

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
• I Team Politiek & Bestuur	4
1. Binnenland	4
1.1. Verenigingsraad	4
1.2. Landelijk bestuur	5
1.3. Toetsingscommissie	6
1.4. Integriteits- en Royementscommissie	6
1.5. Commissie van Beroep	7
1.6. Auditcommissie	7
1.7. Fonds Wetenschappelijk Instituut	8
1.8. Professor Steenkampfonds	8
2. Werkgroepen en activiteiten	9
2.1. Formele netwerken	9
2.2. Informele netwerken	9
2.3. Expertise netwerken	10
3. Buitenland	10
II Team Permanente campagne	17
Inleiding	17
1. Strategische communicatie	18
2. Evenementen	18
2.1 Partijcongressen	18
2.2 Evenementen	18
3. Ledenwerving en ledenbinding	19
4. Publieksvoorlichting en persvoorlichting	20
4.1 Publieksvoorlichting: Zentijd Politiek partijen	20
4.2 Persvoorlichting	20
5. Redactie	20
5.1 CDA.nl – het tijdschrift	20
5.2 Bestuursforum	20
5.3 Digitale nieuwsbrief	20
6. Online communicatie	21
6.1 Website	21
6.2 Social Media	21
6.3 CRM	21
6.4 AVG en Cybersecurity	21
7. Huisstijl, vormgeving, ontwerpsservice en webwinkel	26
7.1 Huisstijl & vormgeving	26
7.2 Webwinkel	27
8. Verkiezingen	27
8.1 Voorbereiding verkiezingen voor de Provinciale Staten	27
8.2 Tweede Kamerverkiezingen	27

III. Team HRM/Steenkampinstituut	23
1. Inleiding	23
2.1 Organisatie Sector HRM/ Scouting	23
2.2 Talentenpoules	24
2.3 Landelijke fracties	25
2.4 Landelijke Verkiezingen	25
2.5 Decentrale volksvertegenwoordigers en bestuurders	25
2.6 Overige activiteiten	25
3.1 CDA Academie	25
3.2 Opleidingen	26
IV. Wetenschappelijk Instituut voor het CDA	27
Inleiding	27
1. Publicaties	29
2. CDV	30
3. Online, vorming en toerusting	31
4. WI en de partij	33
5. WI en Europa	33
6. Organisatie	34
V. CDJA (CDA-jongeren)	35
Voorwoord	35
Hoofdstuk 1: Bestuurlijk	37
Hoofdstuk 2: Secretariaat	40
Hoofdstuk 3 Politiek & Internationaal	41
Hoofdstuk 4: Promotie en Campagne	43
Hoofdstuk 5: Activiteiten en Organisatie	44
Hoofdstuk 6: Internationaal en Vorming	45
VI. CDAV	47

Inhoudelijk verslag | Team Politiek & Bestuur

1. Binnenland

1.1. Verenigingsraad

Voor een optimale wisselwerking tussen het landelijk bestuur, de regio's en de netwerken binnen het CDA is de Verenigingsraad ingesteld. Dit orgaan is een centrale plek binnen de het CDA en wordt betrokken bij belangrijke besluiten. De Verenigingsraad draagt medeverantwoordelijkheid bij het vaststellen van advieslijsten voor de landelijke verkiezingen. Voor het landelijk bestuur en voor de fractievoorzitters TK en EK alsmede de delegatieleider EP is de Verenigingsraad een gesprekspartner om te spiegelen over 'de staat van de partij' en over de politieke situatie.

De Verenigingsraad bestaat in 2024 uit de voorzitters van alle provinciale afdelingen, de voorzitters van het CDJA en het CDAV en de voorzitters van de erkende thematische en doelgroepnetwerken. Ook kent de Verenigingsraad niet-stemhebbende leden q.q. participanten. Dit betreft de voorzitters van de CDA-fracties in de Eerste en Tweede Kamer en van de delegatie in het Europees Parlement, de directeur van het Wetenschappelijk Instituut, de voorzitter van de Bestuurdersvereniging en de directeur van het partijbureau.

De leden en participanten van de Verenigingsraad waren in 2024 als volgt:

VOORZITTERS PROVINCIALE AFDELINGEN

Groningen	Dhr. P.J.J.M (Peter) Roelofs
Friesland	Dhr. T. (Theo) Joosten
Drenthe	Dhr. D. (Danny) Smit
Overijssel	Dhr. M.L.M. (Marc) Dullaert Dhr. M.P.A. (Maarten) Werksma heeft dit overgenomen
Gelderland	Dhr. J. (Jeroen) de Jong Dhr. C.J. (René) Windhouwer heeft dit overgenomen
Utrecht	Interim dhr. H. (Harry) Blume, Dhr. B. Brussaard heeft dit overgenomen.
Flevoland	Dhr. E.J. (Egge Jan) de Jonge
Noord-Holland	Dhr. D.R. (Daan) Versteeg
Zuid-Holland	Dhr. P. (Peter) Heijkoop Dhr. J.D. (Jan Dirk) van der Borg heeft dit overgenomen.
Zeeland	Dhr. A.J. (Ad) Koppejan Dhr. P.J.P. (Patrick) Simpelaar heeft dit overgenomen
Brabant	Dhr. M. (Mark) Janssen-van Gaal
Limburg	Mw. A (Anne) Thielen

CDJA/CDAV

Vz. CDJA	Dhr. K. (Kevin) Klinkspoor/ Mevr J. (Joanne) Sloof heeft dit overgenomen
Vz. CDAV	Mw. D. (Dorenda) Gerts

VOORZITTERS THEMATISCHE EN DOELGROEPNETWERKEN

Vz. Dertigers	Mw. Ruth Engels
Vz. Diversiteitsnetwerk	Dhr. Vishnu Rampadarath
Vz. Duurzaamheidsnetwerk	Dhr. J. (Jiska) Post
Vz. Europeanetwerk	Mw. M. (Mariska) Neefjes
Vz. Pride	Dhr. F. (Felix) Stam & Dhr. G. (Gerben) Horst
Vz. Seniorennetwerk	Dhr. R.T.B. (Reginald) Visser
Vz. Stedennetwerk	Dhr. Harm Dijkstra

1.2. Landelijk bestuur

Het landelijk bestuur is belast met het (dagelijks) besturen van de vereniging en heeft de dagelijkse leiding over alle politieke en organisatorische activiteiten van en binnen de partij. Het bestuur werkt aan de hand van een strategisch meerjarenplan voorzien van organisatorische en politiek herkenbare doelen. Het meerjarenplan wordt nader uitgewerkt in jaarplannen. De verschillende plannen worden besproken met de Verenigingsraad. Verder is het landelijk bestuur verantwoordelijk voor het personeelsbeleid van het CDA-bureau.

Het landelijk bestuur bestaat in 2024 uit de personen die zijn opgenomen in het onderstaande overzicht.

LANDELIJK BESTUUR

Voorzitter	Jean Wiertz (vanaf 23 maart 2024)
Vice-voorzitter	Mark Buck
Secretaris	Abel van de Sluis (vanaf 23 maart 2024)
Penningmeester	Rene Bolle
Algemeen bestuurslid	Ciel Stevens-Meeuwis
Algemeen bestuurslid	Devie Badloe
Algemeen bestuurslid	Wendy Zuidema

1.3. Toetsingscommissie

De Toetsingscommissie adviseert het landelijk bestuur ter zake van de toetsing van de hoofd- en nevenfuncties van kandidaat-Kamerleden en -Europarlementariërs en de toetsing van (voorgenomen) cumulaties van functies (de zogenoemde dubbelmandaten).

De basis hiervoor is te vinden in art. 114 lid 1 van de Statuten dat luidt als volgt:

“Uitgesloten is de cumulatie van politieke functies, partijfuncties en/of maatschappelijke functies die het aanzien van het politieke ambt of van de partij schaadt, doordat de cumulatie tot een belangenvermenging leidt die de integriteit van de politieke besluitvorming aantast of tot een zodanige belasting van de betrokken persoon leidt, dat in redelijkheid geen behoorlijke vervulling van de politieke functie en/of partijfunctie is te verwachten.”

Het landelijk bestuur neemt uiteindelijk, gehoord hebbende het advies van de Toetsingscommissie, een definitieve beslissing.

De Toetsingscommissie bestaat uit:

Voorzitter	Dhr. J. (Jan) Leliveld
Lid	Dhr. A.W. Brak
Lid	Mw. A.J.M. (Joyce) van Beek
Lid	Mw. S. (Sarangi) Elavarasan
Lid	Dhr. R.H. (Rob) van de Beeten

Het ambtelijk secretariaat werd gevoerd door dhr. Rick Groenen

1.4. Integriteits- en Royementscommissie

De Integriteits- en Royementscommissie is enerzijds belast met de beslissing over de inbehandelingneming van een voordracht tot ontzetting uit het lidmaatschap van het CDA, oordeelsvorming ter zake van die voordracht en kennisgeving van haar uitspraak ter flattering aan het landelijk bestuur. Anderzijds adviseert de commissie het landelijk bestuur over kwesties die de integriteit van CDA politici betreffen.

In 2024 heeft de Integriteits- en Royementscommissie één zaak formeel in behandeling genomen, een royementsverzoek. Daarnaast is de commissie meerdere keren informeel om advies gevraagd.

In 2024 heeft de Integriteits- en Royementscommissie een nieuwe samenstelling gekregen. Eind 2024 bestond de commissie uit:

- Dhr. mr. D.R. (Daan) Versteeg (voorzitter)
- Dhr. mr. R.J.H. (Raymond) Vlecken
- Dhr. drs. A. (Ardin) Mourik
- Mw. mr. M.S. (Marieke) Mol
- Dhr. J. (Jan) ten Hoopen

Het ambtelijk secretariaat werd gevoerd door Frank Dunsbergen.

1.5. Commissie van Beroep

De Commissie van Beroep beslist op ingestelde beroepen tegen beslissingen van partijorganen en/of afdelingen, waartegen krachtens statuten of reglementen beroep kan worden ingesteld. In 2024 is er één uitspraak gedaan over de niet-ontvankelijkheid van een ingediend beroep.

In 2024 heeft de Commissie van Beroep een nieuwe samenstelling gekregen. Eind 2024 bestond de commissie uit:

- Mw. P.B.M.J. (Paula) van der Beek-Gillesen (voorzitter)
- Dhr. M.J.M.T. (Max) Keulaerds
- Mw. mr. J.A.P.M. (Hanneke) van Wijtvliet-van Meer
- mw. S.A.E. (Sietske) Poepjes
- Dhr. J.E. (Jonathan) Soeharno

De griffier van de Commissie is dhr. Reinier Fleurke

1.6. Auditcommissie

De Auditcommissie is volgens de statuten belast met het jaarlijks onderzoek van de balans en de rekening van baten en lasten van de partij, van de bijzondere organen en van de bijzondere organisaties. Zij brengt daarvan verslag uit aan het Partijcongres. De commissie adviseert het bestuur over financiële aangelegenheden.

De leden van de Auditcommissie waren in 2023 als volgt:

AUDITCOMMISSIE	
Voorzitter	Jan Maarten v/d Meulen
Lid	Dhr. R.J. (Remco) Swart
Lid	Mw. A.M. van der Spek – den Besten
lid	Ard Warnink
lid	Ben Lanser

De Auditcommissie wordt ondersteund vanuit het partijbureau door de directeur en controller en ook neemt de penningmeester deel aan de vergaderingen.

1.7. Fonds Wetenschappelijk Instituut

Het Fonds Wetenschappelijk Instituut heeft als doelstelling ondersteuning te verlenen aan de inhoudelijke ondersteuning van het CDA. Op grond van die doelstelling levert het fonds een belangrijke bijdrage aan de werkzaamheden van het Wetenschappelijk Instituut voor het CDA. Dit is ook in 2023 opgepakt.

1.8. Professor Steenkampfonds

Het Steenkampfonds heeft als doelstelling ondersteuning te verlenen aan scholings- en vormingsactiviteiten. Op grond van die doelstelling levert het fonds een belangrijke bijdrage aan de werkzaamheden van het Steenkampinstituut.

Het fondsbestuur vergaderde in 2024 viermaal en organiseerde verschillende fondsenwervende activiteiten.

De leden van het bestuur waren in 2024 als volgt:

- Paulus Steenkamp, voorzitter
- Geart Benedictus, secretaris
- Geert van den Goor, penningmeester
- Ank Bijleveld, lid
- Marianne Luyer, lid
- Wim van de Camp, lid

Dhr. C.M. (Marc) Haverkamp fungeerde als adviseur van het fonds vanuit de CDA Academie.

2. Werkgroepen en activiteiten

Binnen het CDA zijn leden actief in formele en informele netwerken op verschillende themagebieden of die zich inzetten voor diverse doelgroepen.

2.1. Formele netwerken

De formele netwerken zijn verenigd in het Netwerkberaad. Zij zijn formeel erkend en hebben hierdoor een bijzondere status binnen de partij. Leden van het Netwerkberaad zijn:

- CDJA: de jongerenorganisatie gelieerd aan het CDA
- CDAV: het vrouwenberaad gelieerd aan het CDA
- De Dertigers: Een netwerk dat informele en informatieve bijeenkomsten organiseert voor leden tussen de 25 en 40 jaar.
- CDA Senioren: Het CDA wil de belangen van senioren behartigen door CDA-gremia gevraagd en ongevraagd van advies te dienen op het gebied van seniorenbeleid.
- CDA Diversiteit: Het Netwerk zet zich actief in voor een beter begrip van culturele diversiteit en het stimuleren van meer interculturele dialoog binnen het CDA en de samenleving.
- CDA Pride: Met leden vanuit het hele land en goed geworteld in de maatschappij heeft het netwerk een antennefunctie voor de partij betreffende LHTBI-gerelateerde actualiteiten.
- CDA Stedennetwerk: Een thematisch netwerk dat gericht is op stedelijke problematiek, waarbij zij de focus heeft op de G40+ G4.
- CDA Duurzaamheid: Een thematisch netwerk dat bestuurders en volksvertegenwoordigers handvatten op gebied van verduurzaming biedt en 'best practices' uit verschillende sectoren die raken aan duurzaamheid deelt.
- CDA Europa: Een thematisch netwerk op het gebied van Europese politiek.

Deze netwerken organiseren op hun themagebied of voor hun doelgroep bijeenkomsten door het land, zijn een klankbord voor de partij en fractie en zijn gesprekspartners bij het opstellen van (landelijke) verkiezingsprogramma's.

2.2. Informele netwerken

Naast de formele netwerken zijn er werkgroepen en informele netwerken op een tal van onderwerpen of voor specifieke doelgroepen. Hierbij kan gedacht worden aan onder andere de Basisgroep Sociale Zekerheid, het Theologennetwerk, De Verpleegkundigen en Verzorgenden en diverse HRM-netwerken.

2.3. Expertise netwerken

In 2024 zijn meerdere Expertisenetwerken rondom de fractie opgericht, onder andere: Care, Cure, Digitale Zaken en Justitie & Veiligheid. Op andere gebieden zoals Agro- en Defensie bestonden al zulke netwerken. Dit zijn besloten netwerken gekoppeld aan een portefeuille of thema waar leden voor gevraagd kunnen worden met specifieke expertises. Deze expertisenetwerken kunnen de fractieleden ondersteunen in hun werk.

3. Buitenland

Eduardo Frei Stichting

In 2024 vonden uitzonderlijk veel verkiezingen plaats. Ook voor het Europese parlement werden nieuwe leden gekozen. Ondertussen duurde de oorlog tussen Hamas en Israël voort en brengt veel onrust in de regio, met name Libanon. Wereldwijd staat democratie onder druk, autocratische leiders komen aan de macht, vrijheid van meningsuiting en instituties voor recht raken verzwakt. Door de politieke ontwikkelingen in Georgië en Servië, en door de oorlog in Oekraïne heeft de EFS daar geen activiteiten kunnen ontwikkelen. Daarentegen was er een intensieve samenwerking met de Konrad Adenauer Foundation in Armenië en Kosovo en hebben we het Robert Schuman Institute voor jonge politici op de Balkan een mooie training kunnen doen. Het was bemoedigend te horen dat één van die deelnemers ook daadwerkelijk één van zijn voornemens uit die training, handen en voeten heeft gegeven in zijn land Albanië. De EFS heeft in 2024 voor de onderstaande projecten 9 trainers op pad gestuurd en 264 mensen getraind.

Matra Oost-Europa

De Eduardo Frei Stichting richt zich in Oost Europa op een aantal landen rondom de Europese Unie, van Oekraïne en Wit-Rusland tot de Balkan en de Kaukasus. In de Balkan richt de EFS zich op de toetredingslanden Bosnië-Herzegovina, Kosovo en Servië.

1. Activiteiten in Nederland

Het is belangrijk voor de EFS zichtbaar te zijn voor de CDA achterban en daarmee aan het belang van democratische ontwikkeling aan de randen van Europa. De EFS moet haar personeelsinzet beperken en slimmer omgaan met haar capaciteit. Er is een werkgroep opgericht van EFS vrijwilligers die ondersteunt bij de communicatie en zichtbaarheid van de EFS. De EFS gebruikt met name LinkedIn en is op congressen zichtbaar. De CDA website is vernieuwd en daarmee ook het uiterlijk van de EFS. Daarnaast organiseert de EFS ook activiteiten gericht op het versterken van de kennis en de capaciteit van de EFS trainers. Voor de trainers heeft de EFS twee bijeenkomsten georganiseerd. De eerste was bedoeld om trainers weer met elkaar in contact te brengen, om hen de nieuw ontwikkelde training over de christendemocratie te laten

ervaren en om de trainers weer alert te maken op veiligheidsrisico's tijdens reizen. De tweede bijeenkomst was een train-de-trainers bijeenkomst, gegeven, samen met de CDA Academie. Een professionele trainer van ExpertTrainers heeft de vaardigheden van de trainers versterkt en hen inspiratie gegeven voor nieuwe trainingsmethoden. Tenslotte heeft er ook een online bijeenkomst plaatsgevonden voor EFS trainers waarin zij werden bijgepraat over de situatie in Georgië door EFS partner Chavchavadze Centre. Het bestuur is vijf keer bij elkaar geweest en heeft afscheid genomen van twee leden wiens termijnen klaar waren. Tegelijk zijn vier nieuwe leden in maart 2024 tot het bestuur toegetreden.

2. Balkan Regio

Partners

- Politieke partijen: Party of Democratic Action (SDA), Croatian Democratic Union of Bosnia and Herzegovina (HDZ-BiH), Croatian Democratic 1990 (HDZ-1990), Party of Democratic Progress (PDP), Serbian Democratic Party (SDS).
- Samenwerkingspartners: Robert Schuman Institute (RSI) en het National Democratic Institute (NDI)

Activiteiten en resultaten

De vijf politieke partijen waarmee de EFS met RSI in Bosnië samenwerkt zijn leden van de Europese Volkspartij (EVP). De partijen zijn verdeeld langs de drie etnische lijnen. In 2023 heeft de EFS trainingen verzorgd voor nieuw verkozen raadsleden om hen te versterken in hun functie als volksvertegenwoordigers.

Voor 2024 zijn trainingen verzorgd op basis van de behoeften die er spelen bij de jonge politici op lokaal niveau. Ook in 2024 heeft de EFS samen met het RSI een hackathon georganiseerd. De deelnemers hebben zich verdiept in hoe economische ontwikkeling te stimuleren in hun regio's. Zij leren een probleem te analyseren en daar vanuit hun politieke ideologieën een oplossing voor te bedenken die zij ook moeten kunnen presenteren en verdedigen. Aan deze training namen 19 mensen deel van verschillende politieke partijen uit verschillende landen op de Balkan.

In 2024 heeft de EFS samen met RSI en de Hans Seidel Stiftung een bijeenkomst georganiseerd voor vrouwen uit de Balkan om te spreken over het vergroten en versterken van de rol van vrouwen in beleid rondom internationale veiligheid en internationale verhoudingen en toetreding van Balkan landen tot de EU. De bijeenkomst bracht 8 vrouwen van verschillende politieke partijen bij elkaar inclusief vertegenwoordigers van de CDAVrouwen die als jaarthema 'vrouwen, vrede en veiligheid' gekozen hadden voor 2024. Het was een rijk gevuld programma met onder andere een spreker uit Libanon van de EVP partij Kataeb. Het aantal deelnemers uit de Balkan viel tegen.

De EFS werkt sinds 2022 met het regionale Balkan kantoor van NDI samen in een project, waarbij we centrumrechtse partijen in de Balkan bij elkaar brachten en trainen op partij ontwikkeling, met name op instellen van beleid op integriteit, het tegengaan van strijdige belangen en de visie van partijen op partijfinanciering. Dit project past in een breder programma van NDI waarin zij de tweede en derde laag bestuurders in centrum rechtse politieke partijen bewuster wil maken van integriteit, belang van transparantie en tegengaan van corruptie. In 2024 is een nieuwe lichting bij elkaar gebracht om na te gaan hoe zij in hun politieke partijen transparantie en integriteit kunnen waarborgen en bevorderen. Deze training bracht 35 mensen van 8 verschillende landen bij elkaar.

Doel(en)

- Het bevorderen van integriteit en het tegengaan van corruptie in politieke partijen;
- kennis van anti-corruptie mechanismen en integriteit verankeren in politieke partijen.
- bescherming van vrouwen actief in politieke partijen;
- het bevorderen van concrete maatregelen in politieke partijen om geweld tegen vrouwen te voorkomen en te veroordelen.

Doelgroep(en)

- Tweede en derdelijns bestuurders van centrum rechtse partijen in de Balkan.
- vrouwen actief in politieke partijen.

3. Kosovo

Partners

- Politieke partij: Democratic League of Kosovo (LDK)
- Samenwerkingspartner: Konrad Adenauer Stiftung (KAS)

Activiteiten en resultaten

In 2023 hebben wij de ondersteuning ná de corona pandemie, aan LDK verder opgepakt. In 2024 is de EFS daarmee doorgegaan. Samen met de KAS werkt de EFS met de LDK partij, de EVP zusterpartij, aan de versterking en van de politieke ontwikkeling van het LDK vrouwenplatform en LDK jongerenorganisatie. Uit het verkiezingsprogramma van LDK zijn twee onderwerpen gepakt waarop nader is ingegaan tijdens de training. Doel was om te bezien hoe de beide platforms de onderdelen concreter konden vertalen naar de praktijk. Gesproken is over de onderwerpen economie en onderwijs. De EFS trainers brachten een andere blik op deze onderwerpen en daagden de deelnemers uit te komen met concrete vertaling van ideeën naar de praktijk. In totaal namen 40 mensen deel aan de training. Deelnemers van de training waren jong en onervaren maar deze training heeft hen geholpen en versterkt om in de partij zichtbaarder te zijn.

Doel(en)

- vergroten van de stem van vrouwen en jongeren in de partij;
- ondersteuning bieden aan de versterking van het LDK vrouwenforum en jongerenplatform

Doelgroep

- Vrouwen en jongeren die lid zijn of betrokken zijn bij het LDK vrouwenforum

4. Armenië

Partners

- Samenwerkingspartners: KAS Armenië en de Max van der Stoel Foundation en Armenian Young Women's Association

Activiteit en resultaten

Sinds 2009 werkt de EFS, samen met de KAS, de Max van der Stoel Foundation en VVD Internationaal in het project 'Leadership Academy'. Dit project bracht jonge leden van verschillende politieke partijen in Armenië bij elkaar. Door samen te werken met de andere politieke stichtingen wordt duidelijk gemaakt dat ondanks politieke verschillen samenwerking wél mogelijk is. Sinds Corona wordt er gekeken naar hoe we dit project verder willen geven en zijn er een aantal bijeenkomsten georganiseerd met alumni en is ook de doelgroep van de trainingen uitgebreid naar ook vertegenwoordigers van maatschappelijk middenveld. In 2024 is gekozen om een evaluatie te laten doen door een externe evaluator. De evaluatie heeft ons een inzicht gegeven in de resultaten van dit project en geeft ook aanbevelingen voor vervolg. In totaal zijn er in de periode 2009-2023 400 mensen getraind. Deelnemers geven aan dat de training belangrijk is geweest in hun persoonlijke ontwikkeling. De Leadership Academy heeft bijgedragen aan samenwerking over de verschillende partij ideologieën heen.

Een tweede project waarin de EFS heeft samengewerkt met de KAS in Armenië was gericht op de vergroting van politieke participatie van vrouwen. Er is een handboek ontwikkeld en in 7 regio's van Armenië zijn trainingen gegeven waardoor vrouwen bereikt werden die normaal geen makkelijke toegang hebben tot dit soort trainingen. In 2024 is dit project afgerond met een slotconferentie in de hoofdstad. Ook vrouwen die in de regio's getraind waren namen deel, er waren in totaal 150 deelnemers. Het congres gaf zichtbaarheid en benadrukte het belang van de rol van vrouwen in het maatschappelijk middenveld én in de politiek.

Doel(en)

- Versterken en vergroten van deelname van vrouwen aan de politiek en maatschappelijk middenveld;
- Verbinding leggen tussen leden van verschillende politieke partijen en laten zien dat samenwerking mogelijk is;
- Jongeren versterken en stimuleren in hun persoonlijke politieke ontwikkeling.

Doelgroepen

- Jongeren, vrouwen actief in politieke partijen of maatschappelijk middenveld.

5. Moldavië

Partners

- Politieke partij: PAS
- Samenwerkingspartners: KAS Moldavië,

Activiteit en resultaten

Moldova is van groot geopolitiek belang voor Europa en een meerderheid van haar inwoners hoopt op aansluiting bij de EU. Zeker sinds de oorlog in de Oekraïne is Moldova een land dat een brugfunctie heeft richting Europa en de kandidatuur voor lidmaatschap van de EU is daarmee vermoedelijk in een stroomversnelling terecht gekomen. De EFS heeft een verleden in Moldova tot 2013 zijn er trainingen verzorgd op verschillende thema's. Daarna is de directe inzet in Moldova gestopt. Gezien de recente ontwikkelingen is het bestuur in 2024 een factfinding mission gedaan om te onderzoeken of de EFS weer van toegevoegde waarde kon zijn voor organisaties als het National Democratic Institute of the International Republican Institute, of de Konrad Adenauer Stiftung. De conclusie was dat er al veel gebeurt op het gebied van democratisering en politieke vorming en dat de toegevoegde waarde beperkt zou zijn. (Dit was voordat bekend was dat de financiering van USAID aan NDI en IRI nagenoeg stopgezet zou worden.)

Doel

- Onderzoeken of er een toegevoegde waarde is van de EFS in Moldavië
- Contact aanhalen met EVP partij PAS en KAS Moldavië

Doelgroep:

- Voor dit bezoek is gesproken met de partijleiding van de PAS, met de jongerenafdeling, met de Amerikaanse politieke stichtingen, met de Konrad Adenauer Foundation. Sommige leden van de PAS zijn in het verleden door de EFS getraind.

6. Wit-Rusland

Partners

- Politieke partijen: Movement for Freedom, the Christian Democrats, United Civil Party
- Samenwerkingspartners: RSI

Activiteiten en resultaten

In 2023 zijn we verder gegaan met het 'Leadership in Democracy' project. Met dit project toont de EFS haar solidariteit met de Belarussen. Helaas zijn de EVP partijen dusdanig zwak en is het erg lastig onder de huidige omstandigheden met hen iets te doen. De deelnemers aan het Leadership in Democracy project bestonden in 2023 uit mensen die actief zijn in organisaties of bewegingen die betrokken zijn bij de situatie in Belarus. Hoewel hun inzet daarin beperkt is, aangezien zij ook bezig zijn 'te overleven' in de landen waar zij toevlucht gezocht hebben. In 2024 heeft de EFS ondersteuning geboden aan een project dat het RSI samen met de KAS deed. Het KAS kantoor in Lituwen geeft al vele jaren ondersteuning aan politieke activisten uit Belarus. Zij hebben een goed netwerk opgebouwd en voor dit netwerk heeft het RSI, samen met haar partner Educatio, een training gegeven gericht op hoe je binnen de EU gericht aandacht en steun kunt vragen voor Belarus. De training was bedoeld om Belarus activisten i) meer inzicht te geven in de structuur en de cultuur van de EU in Brussel en ii) concrete plannen voor lobby en advocacy met elkaar te formuleren. Aan deze training namen 12 mensen deel, die vervolgens ook naar Brussel zijn gegaan voor een werkbezoek en daarmee ook meteen al aan de slag konden met hun lobby.

Doel:

- Solidariteit blijven tonen met de belarussen en waar mogelijk met de EVP partijen;
- Versterken van skills en kennis ten behoeven van de opbouw van democratie;

Doelgroep:

- Jonge mensen actief in organisaties of bewegingen ten behoeve van ondersteuning aan de mensen in en rondom Belarus.

CDA Internationaal

In 2024 richtte CDA Internationaal zich op het intensiveren van internationale relaties. Het CDA nam deel aan diverse internationale bijeenkomsten en was daarbij prominent vertegenwoordigd.

Daarnaast bleef de oorlog in Oekraïne en in Gaza een prominent thema. Daarboven op kwam de komst van een nieuwe Amerikaanse president dat o.a als gevolg had dat de Europese Unie besloot tot een omvangrijk defensie- en financieringspakket.

Het Internationaal Secretariaat wijdde veel aandacht aan de mondiale situatie, waarbij het deze kwestie veel besprak met de Commissie Buitenland, CDA-leden, de EVP en onze Kamerleden.

Afgelopen jaar vormde ook het jaar van de Europese verkiezingen waarin een gebruikelijke centrale rol voor het internationale secretariaat is weggelegd. Het ondersteunde in de beleidsadvisering ten behoeve van het programma en opereerde in de campagne. Tegen alle verwachtingen in won het CDA 3 zetels.

Verder werd de Benelux-strategie verder uitgebreid, met als doel de samenwerking met België en Luxemburg te versterken en zoveel mogelijk aan te sluiten bij de CDU.

CDA Commissie Buitenland

De Commissie Buitenland kwam vijfmaal bijeen en verdiepte zich grondig in de oorlog in Oekraïne, met ondersteuning van militaire en politieke experts, en daarnaast de oorlog tussen Israël en Hamas.

Na de zomer werd de focus ook gericht op de buitenlandpolitiek van Nederland en werkte een speciale schrijfgroep van de commissie buitenland aan een rapport over waarden gedreven buitenlandpolitiek.

De komst van vier nieuwe leden gaf de Commissie een nieuwe impuls, na een open sollicitatieprocedure vanwege het aflopen van de termijnen van vier leden.

Bilaterale contacten met België en Duitsland

In 2024 werd de Benelux-strategie verder uitgewerkt. Door ontwikkelingen binnen de EVP traden de Benelux-partijen gezamenlijk op om hun belangen te behartigen. De samenwerking tussen internationaal secretarissen werd hechter en op voorzittersniveau vond meer overleg en afstemming plaats over de inzet bij EVP-bijeenkomsten.

In maart vond de jaarlijkse St. Gerlach-bijeenkomst plaats, bijgewoond door onder andere Jean Wiertz en diverse CDA-ministers. Tijdens deze bijeenkomst werden plannen gemaakt de volgende editie van St. Gerlach in 2025.

Gesprekken

Internationale organisaties en ambassades wisten ook dit jaar het CDA te vinden. Het Internationaal Secretariaat bereidde briefings voor en voerde, samen met de voorzitter van de Commissie Buitenland, bestuurslid Internationaal of partijvoorzitter, gesprekken met politici en ambassadeurs uit diverse landen.

In het voor- en najaar vond het jaarlijkse overleg plaats met acht christelijke ontwikkelingsorganisaties. Gespreksonderwerpen waren onder andere de rol van religie en internationaal maatschappelijk verantwoord ondernemen.

EVP

In het afgelopen jaar organiseerde de EVP diverse bijeenkomsten, waaronder de Political Assembly's. Het CDA woonde deze vergaderingen stevast bij en leverde input. Daarnaast werd het congres van de EVP in Boekarest verder voorbereid en bezocht. Het CDA reisde met een grote delegatie af, droeg bij met speeches en middels stemmingen, en maakte van de gelegenheid gebruik om nauwe contacten te onderhouden.

II Team Permanente campagne

Inleiding

Het team permanente campagne (voorheen sector Communicatie) van het CDA is verantwoordelijk voor de communicatie en campagnes vanuit het CDA. Het team ondersteunt het landelijk bestuur richting kiezers, leden, potentiële leden, media en relaties. De sector ondersteunt tevens de Verenigingsraad en het Landelijk Bestuur op het gebied van woordvoering en communicatieadvies. De afdeling coördineert en produceert de landelijke campagnes en verzorgt de basisinfrastructuur voor online communicatie door alle afdelingen (mail, web, social, etc).

Het jaar 2024 was voor de sector communicatie een zeer intensief jaar met de campagne voor de Europese verkiezingen en een nieuwe strategisch communicatieplan sinds de Tweede Kamerverkiezingen.

De vaste bezetting van de sector bestond in 2023 uit:

Hielke Onnink – coördinator communicatie & campagne

Herman de Vries – Adviseur marketing & onderzoek

Ymkje Meijer, redactie

Dirk van Vugt, online en social media marketeer

Joris Verboom, CRM marketeer

Carina Hoff, ledenwerving en -binding

Resultaatgebieden

De sector Communicatie heeft een aantal resultaatgebieden (in willekeurige volgorde):

1. Strategische communicatie
2. Evenementen
3. Ledenwerving
4. Publieksvoorlichting en persvoorlichting
5. Redactie
6. Online communicatie
7. Huisstijl, webwinkel, ontwerpservice
8. Permanente campagne en verkiezingen

1. Strategische communicatie

Strategisch profiel borgen

De sector Communicatie vervult een spilfunctie tussen het Landelijk Bestuur, de Verenigingsraad en het partijbureau en de verschillende politieke geledingen binnen de partij op landelijk, provinciaal en lokaal niveau. Op die manier wordt de uitwerking van het strategisch profiel in de verschillende communicatiemiddelen, evenementen en campagnes geborgd. Met de Tweede Kamerverkiezingen achter de rug is er gewerkt aan een nieuwe communicatiestrategie en merkpositionering.

Het CDA partijbureau functioneert als een 'chief brand officer'. Het partijbureau bewaakt het CDA merk en draagt zorg dat dit door alle geledingen wordt

2. Evenementen

Evenementen

Het resultaatgebied evenementen betreft grote- en kleinschalige partijbijeenkomsten en ondersteunende evenementen bij de (permanente) campagne. Het team evenementen verzorgt tevens de jaarplanning voor de CDA-evenementen, vergaderingen van het Landelijk bestuur en de Verenigingsraad en de interne plannings voor verkiezingen. Dit jaar stonden de evenementen in het kader van de Europese verkiezingen en de Dag van de Christendemocratie.

Partijcongres - 23 maart 2024

Op 23 maart vond in Hart van Holland in Nijkerk het voorjaarscongres plaats. Tijdens dit congres hebben we het verkiezingsprogramma en de kandidatenlijst voor de Europese Parlementsverkiezingen vastgesteld.

Partijcongres - 9 november 2024

Op 9 november vond in de Nieuwe Buitensociëteit in Zwolle het najaarscongres plaats. Tijdens dit congres hebben we een aantal reglementen gewijzigd en verder de Dag van de Christendemocratie georganiseerd met inhoudelijke workshops en plenaire sprekers in samenwerking met het Wetenschappelijk Instituut.

Dagen van de Afdeling - april tot juni 2024

In de periode april tot en met juni 2024 zijn er vijf verschillende Dagen van de Afdeling georganiseerd in vijf regio's in het land: Groningen, Eindhoven, Gouda, Diemen en Arnhem. Tijdens deze dagen waren er praktische en inhoudelijke workshops en themasessies over wonen, veiligheid en mobiliteit. Deze dagen zijn georganiseerd voor afdelingsbestuurders en volksvertegenwoordigers in het kader van een vitale vereniging.

3. Ledenwerving en ledenbinding

Leden vormen het fundament van onze partij. Zij zijn onze wortels in de samenleving en de beste ambassadeurs die we hebben. Nieuwe leden werven is daarom essentieel, maar is ook al jaren een uitdaging gebleken. In 2024 zijn er meer dan 1800 nieuwe leden geworven en verdubbeling ten opzichte van het voorgaande jaar.

Op deze manieren hebben we leden geworven:

- afdelingen motiveren en mobiliseren met bonusacties, kant-en-klare ledenwerfbanners, ledenwerfmateriaal, uitgebreide ledenwerftips en een inspiratiewaaier
- lid-werft-lid acties via nieuwsbrieven, per sms, en whatsapp.
- leden werven via (betaalde) social media en customer journeys.

Rondom de verkiezingen konden nieuwe leden kiezen uit verschillende welkomstcadeaus. Zo kon men kiezen uit:

- kans maken op een lunch met partijleider Henri Bontenbal
- een rondleiding in de Tweede Kamer.

De lunches met Henri Bontenbal en de rondleidingen in de Tweede Kamer dragen tevens bij aan het versterken van de band met de nieuwe leden.

CDA-supporterschap

Daarnaast hebben we in 2024 ook ingezet op het werven van CDA-supporters. Via dit gratis supporterschap willen we meer mensen betrekken bij en binden aan het CDA.

4. Publieksvoorlichting en persvoorlichting

4.1 Publieksvoorlichting: Zendtijd Politiek partijen

In 2024 hebben we een nieuwe strategie voor Zendtijd Politieke Partijen ontwikkeld en uitgerold die vanaf januari 2024 op televisie te zien is.

Onder publieksvoorlichting verstaan we ook gesprekken met leerlingen en studenten die een politiek onderwerp onderzoeken en met kiezers die inhoudelijke vragen en commentaar hebben. Deze gesprekken kunnen zowel online, per mail, telefonisch als in persoon zijn.

4.2 Persvoorlichting

Persvoorlichting is met name relevant bij grote beslissingen vanuit het Landelijk Bestuur en de Verenigingsraad. Dit was in 2024 vooral rondom de Europese verkiezingen.

5. Redactie

De redactie is verantwoordelijk voor het ledenblad van het CDA, voor *Bestuursforum*, het blad van de CDA-bestuurdersvereniging (BSV), voor de nieuwsbrieven en de (eind)redactie van overige uitgaven. Daarnaast adviseert de redactie over middelen, vormgeving en content op internet.

5.1 CDA.nl – het tijdschrift

In 2024 is er twee nummers van het ledenblad van CDA.nl (32 pagina's) verschenen.
Nummer 1, 2024: Zomernummer
Nummer 2, 2024: Kerstnummer

De oplage van het ledenblad was (ca.) 27.000 exemplaren.

5.2 Bestuursforum

In 2024 zijn zes uitgaven van Bestuursforum verschenen. Het blad richt zich op alle decentrale CDA-politici en wordt gemaakt in opdracht van de CDA-bestuurdersvereniging. De inhoud werd verzorgd door een eigen, vaste redactie onder eindredacteurschap van Ymkje Meijer. Harm-Jan van Schaik was in 2024 redactievoorzitter van Bestuursforum.

De oplage van Bestuursforum was ca. 1900 exemplaren.

5.3 Digitale nieuwsbrief

In samenwerking met de Tweede Kamerfractie is wekelijks een ledennieuwsbrief verzorgd, die met uitzondering van de recesperiodes elke week verschenen is. Verzendmoment: zaterdagochtend. Daarnaast verschijnen er geregeld nieuwsbrieven

van de partijleider; rond belangrijke thema's; en zijn er relatief veel extra nieuwsbrieven verstuurd ter voorbereiding van de gemeenteraadsverkiezingen.

6. Online communicatie

In 2024 hebben we veel gebruik gemaakt van online communicatie. Zowel via de kanalen van het CDA als van onze landelijke en vertegenwoordigers.

6.1 Website

Bijna 90% van de lokale afdelingen is aangehaakt bij het systeem wat de partij landelijk hanteert. Deze websites worden beheerd door ongeveer 600 lokale CDA-ers. Dit resulteert in een dagelijkse stroom van vragen en incidenten die door de helpdesk op het partijbureau is behandeld. Dit gaat om ongeveer 1000 meldingen.

We zijn in 2024 gestart met de vernieuwing van onze website en die van alle geledingen. Dit is in februari 2025 afgerond. Hier heeft veel tijd ingezet.

6.2 Social Media

Social media geeft de partij de mogelijkheid zijn eigen verhaal uit te dragen en geïnteresseerden te binden en in gesprek te laten gaan.

De content voor social media komt tot stand met de fractie, bewindspersonen en de vereniging en wordt geplaatst op Facebook, Instagram, X, Youtube en LinkedIn. Vanwege het verhoogde veiligheidsrisico zijn wij in 2022 gestopt met het gebruik van TikTok en ook in 2024 is de keuze gemaakt om geen TikTok te gebruiken.

In 2024 is er veel gebruik gemaakt van blogs. Via zowel LinkedIn als X zijn er langere inhoudelijke draden gedeeld.

6.3 CRM

Voor het CDA is een goed werkend CRM-systeem van groot belang omdat dit ons helpt om persoonlijk met leden, kiezers en geïnteresseerden te communiceren. Hierdoor kunnen we relevanter zijn voor diegenen waarmee we direct contact hebben. Dit is belangrijk om als politieke partij goed te kunnen functioneren. Daarbij kan onderscheid gemaakt worden tussen het administratiesysteem (waar de informatie over onze leden en geïnteresseerden opgeslagen wordt) en het communicatiesysteem (waardoor we digitaal kunnen communiceren, via e-mail en via mobiele sms-berichten).

In 2024 zijn er vooral ook door de verkiezingscampagnes weinig nieuwe ontwikkelingen geweest. De bestaande infrastructuur is vooral ingezet.

6.4 AVG en Cybersecurity

Sinds 25 mei 2018 is de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) van kracht binnen de Europese Unie. Dit heeft gevolgen voor alle organisaties in Nederland,

waaronder het CDA. De ICT-coördinator van het Partijbureau is aangewezen als Functionaris Gegevensbescherming. Hij wordt hierbij ondersteund door een externe partner. Ook tijdens de Europese campagne is zeer bewust gemonitord of alle campagne-uitingen AVG-proof waren.

7. Huisstijl, vormgeving, ontwerpservice en webwinkel

7.1 Huisstijl & vormgeving

In 2021 en 2022 is de huisstijl vernieuwd en in 2024 hebben we nog de laatste wijzingen toegevoegd om de CDA-uitingen net iets meer te laten opvallen tussen boodschap van andere organisaties.

In 2024 hebben we de nieuwe communicatiestrategie vertaald naar een nieuw merkboek voor afdelingen. Hiermee laten we afdelingen meer aansluiten op het landelijke CDA merk.

Europese verkiezingen vroegen om heel veel communicatiemiddelen zoals posters en flyers voor alle kandidaten, online banners, uitingen voor events en gadgets en krantenadvertenties. Alle uitingen die landelijk worden gemaakt, worden gedeeld met kandidaten en afdelingen. Via het programma Canva kunnen zij uitingen zelf personaliseren.

7.2 Webwinkel

Via de webwinkel kunnen leden en afdelingen materialen bestellen die zij nodig hebben voor hun evenementen en (permanente) campagne. Dit varieert van pennen en winkelwagenmuntjes tot kleding.

In 2024 hebben we de oude webwinkel stopgezet wegens kostenbesparingen. We zijn gestart met de ontwikkeling van een nieuwe webwinkel. Deze is in 2025 opgeleverd, maar heeft een aanzienlijke tijdsbeslag gehad in 2024.

8. Verkiezingen

8.1 Europese verkiezingen

De Europese verkiezingen in 2024 waren reguliere verkiezingen in Nederland. Zij werden gehouden op donderdag 6 juni 2024.

Het partijbureau en specifiek team communicatie & campagne droeg verantwoordelijkheid voor de uitvoering van de campagne. Het CDA is de Europese verkiezingen ingegaan met een nieuwe lijsttrekker, namelijk Tom Berendsen. Daarnaast hebben we een relatief jonge en onervaren lijst begeleid bij hun persoonlijke

campagnes.

De Europese verkiezingen verliepen goed voor het CDA. Bij de meest recente Tweede Kamerverkiezingen behaalde het CDA 345.822 stemmen (opkomst 77,75%). Bij de Europese verkiezingen behaalde het CDA 589.205 stemmen (opkomst 46,18%). Met een lagere opkomst is dat een significante groei. Mede gelet op het veel kleinere campagnebudget dat we ter beschikking hadden.

8.2 Voorbereiding gemeenteraadsverkiezingen

Na de Europese verkiezingen zijn we gestart met de voorbereiding van de gemeenteraadsverkiezingen van 2026. We proberen onze afdelingen zoveel mogelijk te ondersteunen en faciliteren om deel te kunnen nemen aan de verkiezingen. In 2024 zijn we hiermee gestart door het beschikbaar stellen van een routeboek. Daarnaast hebben we diverse communicatie & campagne trainingen gegeven aan afdelingen.

8.3 Voorbereiding vervroegde verkiezingen

De chaos en amateurisme van de huidige coalitie maakt dat we rekening houden met vervroegde verkiezingen. Vanuit het team communicatie en campagne houden we scenario's en draaiboeken up to date voor het geval dat er vroegtijdig campagne gevoerd moet worden voor het landelijke parlement.

III. Team HRM/Steenkampinstituut

1. Inleiding

In dit hoofdstuk worden de activiteiten beschreven van de CDA Academie en de HRM-organisatie binnen het CDA

2.1 Organisatie Sector HRM/ Scouting

Organisatie

De sector HRM/ Scouting werkt samen met 12 provinciale HRM-commissies en circa 90 vrijwilligers in het land om te zorgen dat leden hun weg binnen en buiten de partij weten te vinden. Bij het zoeken naar bestuurders en volksvertegenwoordigers ligt de nadruk op het zijn van een brede volkspartij, waarbij gelet wordt op een diverse vertegenwoordiging.

Begeleiding en coördinatie van de provinciale HRM coördinatieteams
De vrijwilligers hebben een cruciale taak de HRM-activiteiten op lokaal- en provinciaal niveau te ontwikkelen, stimuleren en uit te voeren. Het gaat dan met name om talentscouting en talentontwikkeling. Het ondersteunen van

kandidaatstellingsprocedures, het bevorderen van functionerings-gesprekken met bijvoorbeeld raadsleden, wethouders, statenleden en gedeputeerden.

elk half jaar organiseert het partijbureau HRM-bijeenkomsten met de provinciale HRM-commissieleden om hen te informeren, ervaringen en 'best practices' met elkaar uit te wisselen en hen verder te professionaliseren.

De provinciale HRM-commissieleden bieden leden met politiek-bestuurlijke ambitie de mogelijkheid voor een HRM-gesprek. In dit gesprek adviseren zij over de opleidingsmogelijkheden en over politiek-bestuurlijke loopbaanmogelijkheden. Men krijgt advies over de diverse netwerken binnen de partij en welke mogelijkheden er zijn om te participeren binnen de partij. Ook kunnen leden via hen een coach of mentor krijgen.

De Landelijke Scoutingscommissie

De Landelijke Scoutingscommissie (LSC) is dit jaar gestart. Voor de LSC is het de belangrijkste taak om mogelijke kandidaten voor de komende Tweede Kamer, Eerste Kamer en Europese verkiezingen in kaart te brengen, waarbij actief gezocht moet worden naar ontbrekende (gewenste) expertises of vertegenwoordigers van diverse doelgroepen binnen onze volkspartij.

2.2 Talentenpoules

Leden met politieke ambities en/of specifieke talenten komen terecht in specifieke begeleidingstrajecten, ook wel poules genoemd.

Externe wethouders poule

De afdeling HRM onderhoudt een wethouders poule met oud-wethouders en talentvolle leden die interesse hebben in het wethouderschap. Afdelingen met de vraag naar een wethouder 'van buiten', bv. als gevolg van een tussentijds vertrek, kunnen zo gefaciliteerd worden. In deze poule staan oud-wethouders en leden met wethouderambities geregistreerd. De poule wordt in samenwerking met de provinciale HRM-commissieleden actueel gehouden en samen met hen zijn meerdere vacatures ingevuld.

Kandidaat-Burgemeesterspoule

In nauw overleg met de burgemeestersscouts (die onderdeel zijn van de provinciale HRM-commissie) en de Bestuurdersvereniging wordt er een overzicht bijgehouden van geïnteresseerden en geschikte burgemeesterskandidaten. Het landelijke partijbureau vormt het aanspreekpunt voor de burgemeestersscouts en heeft hierin een faciliterende en coördinerende rol. Het landelijke partijbureau informeert de burgemeestersscouts met regelmaat over lopende en toekomstige burgemeestersvacatures. Voor geïnteresseerden in het ambt worden informatiebijeenkomsten georganiseerd.

50/50 Netwerk

Met het CDJA hebben we het mentoren en mentee programma gecontinueerd, waar jonge leden worden verbonden met meer ervaren leden. De gekoppelde duo's bepalen zelf hun begeleidingsvorm, in 2024 zijn er twee terugkomdagen georganiseerd. In totaal doen nu 140 leden mee aan dit programma en is de ambitie van 50 jongeren en 50 senioren leden ruim overstegen.

2.3 Landelijke fracties

De afdeling HRM ondersteunt de partijvoorzitter in de organisatie en verslaglegging van de functionerings- en beoordelingsgesprekken van de landelijke fractieleden. Het gaat hier om leden van de Eerste Kamer, Tweede Kamer en het Europees Parlement.

2.4 Landelijke verkiezingen

De HRM-afdeling heeft zorg gedragen voor de selectieprocedure voor de kandidatenlijst voor de Europese verkiezingen 2024. Voor toekomstige kandidaatstellingsprocedures zijn de reglementen aangepast op de actualiteit, minder administratieve en organisatorische lasten en gekoppeld aan de ambitie van een permanente scouting binnen de partij.

2.5 Decentrale volksvertegenwoordigers en bestuurders

In 2024 is gestart met route 2026. Zo zijn alle handreikingen voor de gemeenteraadsverkiezingen klaar voor de lokale afdelingen en hebben we een tour georganiseerd door Nederland met diverse trainingen en workshops.

2.6 Overige activiteiten

Verenigingsvacatures

Dit jaar heeft de HRM-afdeling ondersteunt in de selectieprocedures voor leden van de Commissie van Beroep, de Integriteitscommissie, de Auditcommissie, de Buitenlandcommissie, de penningmeester voor het Steenkampfonds en de nieuwe voorzitter van het Netwerkberaad.

Netwerken

Vanuit de sector HRM/scouting worden de netwerken CDJA, CDAV, CDA Pride en de Dertigers ondersteund. Naast deze officiële partij-netwerken worden ook informele netwerken gestart om leden met elkaar te verbinden op werk- of interessegebied.

3.1 CDA Academie

In 2024 is verder gewerkt aan de opbouw van het nieuwe opleidingsinstituut: de CDA Academie. Het afgelopen jaar is veel geïnvesteerd in het opleiden van trainers voor diverse opleidingen. Hier is ook een effectieve samenwerking ontstaan met de Eduardo Frei Stichting. Naast landelijke trainingen en opleidingen worden trainingen aangeboden aan lokale en provinciale fracties.

Het opleidingsaanbod wordt bij de CDA-leden op verschillende manieren onder de aandacht gebracht. Via het de magazines, digitale nieuwsbrieven, social media en de website www.cda.nl/academie.

In 2024 zijn er meer dan 80 trainingen en activiteiten georganiseerd, waardoor circa 1300 leden aan een opleiding hebben deelgenomen.

3.2 Opleidingen

Het decentrale aanbod van de CDA Academie is verscherpt, waar binnen de volgende trainingen de ruimte is om per afdeling of groep een op maat gemaakte training te maken:

- Christendemocratie
- Campagnestrategie
- Media
- Debatteren
- Gemeentefinanciën
- Fractieteamtraining

Daarnaast is er een landelijk aanbod van:

- Vierluik Christendemocratie
- Fractievoorzitterscursus
- Wethoudersleergang
- Zomerschool
- CDA en Europa
- Leiderschapssessies

IV. Wetenschappelijk Instituut voor het CDA

Inleiding

Het Wetenschappelijk Instituut voor het CDA (WI) is een creatieve broedplaats van vernieuwing. Steeds opnieuw zal het WI vanuit zijn christendemocratische overtuiging nieuwe, hoopvolle perspectieven willen aandragen voor een coöperatieve samenleving. In samenwerking met de partij en de fracties, van landelijk tot lokaal. Ook in 2024 hebben we op die manier dienstbaar willen zijn.

Voor de komende jaren zal omwille van een vitale christendemocratie nadrukkelijk worden samengewerkt met de Tweede Kamerfractie en de partij; de agenda van het WI moet een gedeelde agenda zijn. Ook zal het WI open staan voor nieuwe coalities en dwarsverbanden (van buiten en binnen het CDA) om zo nieuwe inspiratie op te doen.

De agenda voor de komende jaren is verwoord in het rapport *Zij aan zij* en in *Recht doen, gezond leven en verschil verbinden* (verslag-Van Zwol over de herkenbaarheid van het CDA). De aanbevelingen vanuit de evaluatiecommissie-Spies ('Zij aan zij werken aan herstel') sterkten ons om samen met de partij en fracties in gezamenlijkheid te werken aan het verder uitwerken van de inhoud. In 2024 is samen met de Tweede Kamerfractie een inhoudelijke strategie voor de komende jaren ontwikkeld.

Het WI zal de komende jaren het reeds ingezette transitieproces wat betreft de eigen organisatie voltooien. Onder de Zij aan zij-paraplu zullen alle activiteiten in vier categorieën of labels onder te brengen zijn:

- 1) Beleidsperspectieven (Publicaties in de reeks "Om een gemeenschappelijk huis" en fractienotities)
- 2) CD-Verkenningen (Kwartaaltijdschrift Christen Democratische Verkenningen over actuele politieke vraagstukken)
- 3) BRAM (Online-activiteiten)
- 4) CDA Academie (Scholingsactiviteiten in samenwerking met de CDA Academie en de CDA Bestuurdersvereniging)

Om een gemeenschappelijk huis

Het hart van het Wetenschappelijk Instituut is en blijft visievorming voor de middellange en lange termijn. Binnen de reeks 'Om een gemeenschappelijk huis' zijn afgelopen jaar de rapporten *Gezond leven* en *Een ongekend begin*. Tevens was onze denktank intensief betrokken bij de totstandkoming van het CDA-programma voor de Tweede Kamerverkiezingen.

Het hart van het Wetenschappelijk Instituut is en blijft visievorming voor de middellange en lange termijn. Het WI stelde voor de periode 2023 tot en met 2026 zeven onderzoeksclusters vast:

- (1) recht doen, (2) gezond leven, (3) leren waarderen, (4) verschil verbinden, (5) ruimte verduurzamen, (6) welvaart verbreden, (7) internationaal samenwerken. Daarnaast is er een cluster voor de christendemocratie zelf als studieobject: (8) christendemocratie positioneren. De WI-stafmedewerkers zijn ieder verantwoordelijk voor een of meer onderzoeksclusters. Binnen deze clusters worden onderwerpen langdurig bestudeerd. Er is ruimte voor fellows en stagiaires om binnen een dergelijk cluster mee te doen en zelfs eigen projecten op te zetten.

CDV

Ons tijdschrift CDV was ook afgelopen jaar het visitekaartje van het WI, een vrijplaats om actuele ontwikkelingen in de politiek en de samenleving vanuit christendemocratisch perspectief te bestuderen en handelingsperspectieven te schetsen. In 2024 verschenen vier politiek-eigentijdse nummers, over “Waartoe is de overheid op aarde?” (lente), “Naar een nieuwe natuurvisie” (zomer), “Arbeidsmigratie” (herfst) en “De opmars van het populisme” (winter).

BRAM

Onze podcast 'Bram' heeft als doel om via moderne communicatiemiddelen verdieping te zoeken op grote maatschappelijke vraagstukken. In 2024 zijn de voorbereidingen getroffen voor een nieuwe reeks afleveringen over de toekomst van de christendemocratie. Allard Amelink en André Poortman zijn de presentatoren van 'Bram'.

HENRI de Podcast

HENRI de podcast is een samenwerking tussen het Wetenschappelijk Instituut voor het CDA en de Tweede Kamerfractie van het CDA die in september 2023 was gestart. In de podcast verkennen politiek leider Henri Bontenbal en projectmedewerker van het WI André Poortman de politieke werkelijkheid.

Vorming en toerusting

In 2024 is de Dag van de Christendemocratie georganiseerd, met ruim 1100 deelnemers. Ook zijn twee conferenties georganiseerd. Een conferentie rondom de tweejaarlijkse zogeheten Ruud Lubbers-lezing en een conferentie naar aanleiding van de publicatie van een rapport over de maatschappelijke diensttijd.

Ook in 2025 blijven we onverminderd doorgaan met het doordenken van het christendemocratische gedachtegoed en het ondersteunen van CDA-politici, van lokaal tot Europa. Dat doen we met een realistisch besef van het sterk gewijzigde politieke landschap. Ons werk kan alleen op vruchtbare bodem landen als we ons tegelijk realiseren voor wie we ons werk doen. In 2025 willen we opnieuw met vereende krachten dienstbaar zijn aan de christendemocratie, aan de politiek en aan de samenleving.

Mr. Aart Jan de Geus
voorzitter WI

Drs. Pieter Jan Dijkman
directeur WI

1. Publicaties

Voor het WI is het van belang om zijn publicaties op te zetten vanuit een duidelijk politiek concept, met heldere beleidsvoorzetten, langs een aantal bestendige, herkenbare, christendemocratische lijnen. In 2020 hebben we ons rapport *Zij aan zij. Toekomstperspectief voor Nederland in 2030* gepubliceerd. Dat geldt als ons ijkpunt voor alle publicaties. Afgelopen jaar zijn er verschillende rapporten met handelingsperspectieven voor beleid gepubliceerd, steeds als uitwerking van het rapport.

Samen met de Tweede Kamerfractie heeft het WI in 2024 gewerkt aan een inhoudelijke strategie voor de komende jaren. Dat heeft geleid tot een aantal publicaties.

Rapport *Samen leven, samen zorgen. Een andere kijk op toekomstbestendige zorg

Auteur: Gerard Adelaar (WI-fellow)

Publicatie: 24 juni 2024

Goede zorg is een verworvenheid van onze beschaving, maar de problemen nemen toe. De wachtlijsten worden langer. En terwijl de vraag naar zorg groeit, zijn de personeelstekorten groot. Voor veel politici en burgers lijkt maar één richting denkbaar: meer zorg, meer geld, meer personeel. Dat is niet langer een begaanbare weg, zo betoogt het WI in het rapport *Samen leven, samen zorgen; een andere kijk op toekomstbestendige zorg*. Volgens de denktank zijn de groeiende wachtlijsten een bedreiging voor de solidariteit. Op termijn zal er steeds minder animo zijn om te betalen voor een zorgsysteem dat onvoldoende functioneert. De problemen in de zorg zijn zo groot, dat ze niet door de zorgsector zelf kunnen worden opgelost. Een fundamentele herziening is nodig.

Deze herziening richt zich op de beweging van zorg naar gezondheid en op het teruggaan naar de essentie van zorg en gezondheid, waarbij de nadruk ligt op het versterken van gemeenschappen, het bevorderen van samenzorg en zelfzorg en het integreren van zorg in het dagelijks leven van mensen. De zorg moet relationeel en mensgericht zijn. Dat vraagt om ruimte voor generalistische zorgverleners

Rapport *Nieuwe gemeenschapszin. Voorstel voor een maatschappelijke dienstplicht

Redactie: Daan Sanders (WI-fellow)

Publicatie: 18 oktober 2024

In een democratische rechtsstaat gaat vrijheid niet zonder verantwoordelijkheid. De samenleving lijkt zich daar steeds minder van bewust. Daarnaast staat de sociale samenhang in Nederland onder druk. Mensen leven langs elkaar heen en ontmoetingen buiten de eigen sociale bubbel komen nauwelijks meer voor. In dit rapport, een update van een vorig voorstel, stelt het WI voor om alle Nederlandse jongeren tussen de 18 en 27 jaar verplicht een dienstitijd te laten volbrengen. Het doel is het ontmoeten van mensen

buiten de eigen leefwereld, iets doen voor een ander en een bijdrage leveren aan de samenleving. De opkomstplicht wordt heringevoerd en ingevuld zoals in het Scandinavisch model, waarbij enkele duizenden gemotiveerde jongeren worden opgeroepen door Defensie voor een dienstjaar. De overige jongeren vervullen een fulltime of parttime dienstdtijd van zes tot twaalf maanden in het algemeen belang, bijvoorbeeld in de zorg, het onderwijs of bij de politie. Deelnemers verdienen het wettelijk minimumloon. Vanwege de omvang van de operatie wordt er in een overgangperiode van een paar jaar toegewerkt van vrijwillige deelname naar een verplichting.

2. CDV

Christen Democratische Verkenningen is het politiek-wetenschappelijke kwartaalblad van het Wetenschappelijk Instituut voor het CDA en bleek ook afgelopen jaar het visitekaartje van het WI te zijn. Het blad geldt als een vrijplaats om actuele ontwikkelingen in de politiek en samenleving vanuit christendemocratisch perspectief te bestuderen en handelingsperspectieven te schetsen. In 2023 verschenen vier politiek-actuele nummers. Het wil het geheugen vormen van de christendemocratische beweging en de kennis aandragen voor de verdieping van de ideologie van de christendemocratie. Ook onderzoekt het de betekenis van christendemocratische uitgangspunten voor politieke en maatschappelijke vraagstukken. Het blad doet dit op grond van een onafhankelijke opstelling ten opzichte van het CDA. Het profiel is verkennend, grenzen aftastend, opiniërend, zowel historisch-analytisch als toekomstgericht en internationaal georiënteerd.

CDV diept belangwekkende thema's uit nog voordat ze actueel zijn, door mensen die er echt toe doen. Het blad is een bron van waardevolle informatie voor zowel politici als politiek geïnteresseerden, omdat het dieper liggende motieven en gedachten blootlegt achter beleidskeuzes en standpunten. CDV verschijnt bij Uitgeverij Boom. CDV heeft een eigen website: www.tijdschriftcdv.nl.

Redactie

Prof. dr. S.C. (Sophie) van Bijsterveld (voorzitter)

Drs. M. (Marc) Janssens (hoofredacteur)

Drs. J. (Jan) Pij (redactiesecretaris)

Drs. S.J.L. (Bas) Aghina

Prof. dr. Th.B.F.M. (Theo) Brinkel

Dr. J.J. (Jan Jacob) van Dijk

Drs. P.H.J. (Pieter Jan) Dijkman (adviserend lid als directeur WI)

Drs. J. (Jacco) Heij (namens de Tweede Kamerfractie)

Prof. dr. E. (Eelke) de Jong

drs. C. (Carina) van Os

De volgende nummers zijn in 2024 van CDV verschenen:

Lentenummer: *Waar toe is de overheid op aarde?

Er is iets paradoxaals aan de hand als het gaat om onze overheid. Enerzijds heerst het gevoel dat zij het massaal laat afweten: de stikstofcrisis, het gebrek aan woningen, de staat van het defensiematerieel ... Tegelijk is er kritiek dat de overheid juist te opdringerig is geworden. In het onderwijs en in de zorg, maar ook in de landbouw is men het bureaucratische toezicht zat. De overheid heeft de afgelopen jaren met de mond beleden dat ze zich terugtrekt en veel aan de markt overlaat, naar ze heeft zich tegelijkertijd ontpopt als een stevige toezichthouder die niets aan het toeval wil overlaten. 'De terugtrekkende overheid werd almaar groter', constateert Paul Frissen scherp in dit nummer.

Zomernummer: *Naar een nieuwe natuurvisie

In deze CDV leest u over een zoektocht naar een nieuwe natuurvisie. De grote gemene deler in dit themanummer is dat we de afgelopen decennia een te grote scheiding hebben aangebracht tussen mens en natuur, maar ook tussen natuur en landbouw en tussen de verschillende sectoren, ministeries en overheden. Wat aanvankelijk goed leek te werken – de boeren focussen op de productie van voedsel voor onszelf en voor de rest van de wereld, en de natuur beschermen we in aparte gebieden – heeft tot vervreemding geleid.

Herfstnummer: *Arbeidsmigratie

Op papier zijn er voor het vraagstuk van arbeidsmigratie duidelijke oplossingen. In de praktijk is dat veel lastiger. Daar blijkt dat alleen een nuchtere aanpak van kleine stapjes ons verder kan helpen. We moeten waken voor een gedetailleerde overheidsplanning en ervoor zorgen niet in de valkuil van wij-zij-denken te trappen. Er is vooral een maatschappelijke agenda nodig, met ruimte voor de eigen verantwoordelijkheid van betrokken partijen en de bereidheid om te investeren in integratie en een andere inrichting van de economie.

Winternummer: *De opmars van het populisme

Hoe kunnen we de opmars van het populisme duiden? Wat valt er te leren van buitenlandse ervaringen met populistische regeringen? En last but not least: wat zou een goede christendemocratische manier kunnen zijn om met populistische partijen om te gaan? Dit vervolg op het CDV-themanummer 'Populisme in de polder' uit 2011 staat in het teken van vragen als deze.

3. Online, vorming en toerusting

Het uitbreiden van vorming en toerustingsactiviteiten is een van de pijlers voor het WI de komende jaren. Eerder al is het *Handboek christendemocratie in de praktijk* gepresenteerd en is een jongeren netwerk met zo'n vijftig *Young Professionals* in Utrecht en Nijmegen gestart. In 2024 heeft dit jongeren netwerk zijn vervolg gekregen en voor 2025 zal dit netwerk verder worden uitgebouwd. Daarnaast heeft onze podcast 'Bram' als doel om via moderne communicatiemiddelen verdieping te zoeken op grote maatschappelijke vraagstukken.

Podcast 'Bram'

De hedendaagse politiek draait vooral om de poppetjes. Wie heeft ruzie met wie? Hoe staat die en die ervoor in de peilingen? Wie is de winnaar van deze week en wie de verliezer? Het lijkt wel alsof het alleen nog gaat over conflict, sterke mannen (en soms een vrouw), snelle jongens en gelikte marketing. Met 'Bram' richten we ons op de grootste maatschappelijke vraagstukken van dit moment. Allard Amelink en André Poortman zijn de presentatoren van 'Bram'. Hoogleraar en WI-bestuurslid George Harinck verzorgt elke week een column.

In 2024 zijn voorbereidingen getroffen voor een nieuwe reeks in 2025, over de toekomst van de christendemocratie. Tal van denkers (van binnen en buiten het CDA) zijn geïnterviewd, zoals Stefan Paas, Marnix van Rij, Josette Daemen en Carla Hoetink.

Meer informatie over 'Bram': www.cda.nl/wi/podcast-bram

HENRI de Podcast

HENRI de podcast is een samenwerking tussen het Wetenschappelijk Instituut voor het CDA en de Tweede Kamerfractie van het CDA die in september 2023 was gestart in aanloop naar de Tweede Kamerverkiezingen en in 2024 wegens succes een vervolg heeft gekregen. In de podcast verkennen politiek leider Henri Bontenbal en projectmedewerker van het WI André Poortman de politieke werkelijkheid. Vanuit christendemocratische waarden over de politieke actualiteit voorbij de waan van de dag.

In 2024 zijn er negen uitzendingen verschenen.

Meer informatie over 'HENRI de Podcast': [HENRI: De Podcast | Podcast on Spotify](#).

Dag van de Christendemocratie

In 2024 is in Zwolle de Dag van de Christendemocratie georganiseerd, met ruim 1100 deelnemers. Hier spraken onder meer Sabine Uitslag, Jan Peter Balkenende, Henri Bontenbal, Froukje de Jonge, Wouter Hart, Bastiaan Ragas, Ad van Nieuwpoort, Ernst Hirsch Ballin en Michelle van Tongerloo.

Conferenties

In 2024 werden twee conferenties georganiseerd. Op 13 mei organiseerde het WI de tweejaarlijkse Lubbers-lezing over 'Ecologisch burgerschap', met een symposium met onder meer Henri Bontenbal, Jan Schinkelshoek, Marije Klomp, Kathleen Ferrier, Alex Datema en Jeroen Klumper. De moderator was Jan Peter Balkenende.

Op 18 oktober werd een symposium georganiseerd rondom het WI-rapport over de maatschappelijke dienstplicht, met onder meer Joris Voorhoeve en Willem Jelle Berg.

Lezingen en trainingen

WI-medewerkers hebben in 2024 tal van trainingen en cursussen verzorgd voor CDA-afdelingen, -politici en -bestuurders.

Ook hebben de WI-medewerkers in 2024 vele lezingen en presentaties over uiteenlopende onderwerpen gegeven.

4. WI en de partij

Samenwerking met de partij

Het WI is als onafhankelijke denktank verbonden aan het CDA. Het woordje “voor” in onze naam is uitdrukking van een dienstbare opstelling; het WI wil voor alles dienstbaar zijn aan christendemocraten en christendemocratische bestuurders en politici in de praktijk van alledag. We ondersteunen en adviseren - gevraagd en ongevraagd - landelijke en lokale CDA-politici. Op het najaarscongres in november was het WI aanwezig met een aantal inhoudelijke workshops. Daarnaast heeft het WI een position paper in samenwerking met de Tweede Kamerfractie gepresenteerd. Ook is de directeur van het WI is adviserend lid van de Verenigingsraad. Tot slot was het WI intensief betrokken bij de totstandkoming van het CDA-verkiezingsprogramma.

Samenwerking met de CDA Bestuurdersvereniging (BSV)

Sinds 2017 hebben leden van de BSV een abonnement op ons tijdschrift CDV. In de CDV-redactie zit een afgevaardigde namens de BSV om zo de vertaling naar de decentrale politiek te waarborgen. Ook hebben we een eigen column in *Bestuursforum*, het tijdschrift van de BSV.

Samenwerking met de CDA Academie

In 2023 heeft het WI een cursus gedachtegoed ontwikkeld die in 2024 is gegeven. Diverse medewerkers van het WI waren gast- docent bij cursussen of verzorgde gastcolleges. In 2025 zal deze samenwerking zich voortzetten binnen de CDA Academie.

Samenwerking met lokale afdelingen

Regelmatig geven medewerkers van het WI een lezing of presentatie bij een lokale of provinciale afdeling van het CDA. Centraal staan dan recente rapporten, de bespreking van *Zij aan zij* of nummers van het tijdschrift *Christen Democratische Verkenningen* (CDV).

5. WI en Europa

Wilfried Martens Centre for European Studies (WMCES)

Het Wilfried Martens Centre for European Studies (WMCES) is de denktank van de Europese Volkspartij (EVP) en is gehuisvest in Brussel. Het Wetenschappelijk Instituut voor het CDA is een lidorganisatie van het WMCES. Namens het WI is Arjen Siegmann aanwezig geweest bij de twee halfjaarlijkse vergaderingen van de General Assembly van het Wilfried Martens Centre. Sinds juli 2020 zit Arjen Siegmann in de Executive Board van het WMCES.

Namens het WI is Peter Noordhoek lid van de Political Auditors (auditcommissie). Jan Peter Balkenende is lid van de Honorary Board.

6. Organisatie

Staf

Het WI had in 2024 de volgende medewerkers:

- Drs. P.H.J. (Pieter Jan) Dijkman, directeur, 40 uur
- J.H.L. (Hannah) Bout, officemanager, 40 uur
- Drs. M. (Marc) Janssens, hoofdredacteur CDV, 24 uur
- Drs. A. (André) Poortman, projectmedewerker, 32 uur
- Drs. J. (Jan) Pij, redactiesecretaris CDV, 20 uur
- Dr. A.H. (Arjen) Siegmann, wetenschappelijk medewerker, 32 uur

Daarnaast waren in 2024 als fellow aan het WI verbonden: Gerard Adelaar, Henk den Uijl, Geerten Boogaard, Jan Willem van den Beukel, Jan Jacob van Dijk, Diederick van Wijk en Daan Sanders.

Bestuur

Het bestuur van het WI voor het CDA kwam in 2024 vijf keer bij elkaar. Het bestuur boog zich onder meer over het meerjarenplan van het WI, de begroting 2025 en de lopende projecten van het WI. Leden van het bestuur worden benoemd voor vier jaar en kunnen eenmaal worden herbenoemd.

Het bestuur bestond in 2024 uit de volgende leden:

- Mr. A.J. de Geus (voorzitter, aangetreden in januari 2023)
- Mr. F.T. (Froukje) de Jonge (vicevoorzitter, aftredend in november 2026)
- Prof. dr. S.C. (Sophie) van Bijsterveld (q.q. CDV-redactievoorzitter)
- Drs. P.H.J. (Pieter Jan) Dijkman (secretaris)
- Drs. J. (Jeroen) van Gool (penningmeester, aangetreden in december 2023)
- Drs. J.P.H.M. (Jean) Wiertz (q.q. voorzitter Landelijk Bestuur CDA, aangetreden in maart 2024)
- Dr. A.J.M. (Ad) van der Helm (aantreden in december 2023)
- Drs. M. (Merlin) Majoor (aangetreden in december 2023)
- Drs. G.R. (Ruth) Peetoom (aangetreden in december 2023)
- Dr. S. (Simon) Polinder (aangetreden in december 2023)
- Dr. F.A. (Frank) Petter (herbenoemd in oktober 2023)
- Dr. A. (Albert) Rutten (aangetreden in december 2023)

Stichtingsraad

De stichtingsraad behandelt het onderzoeksplan van het instituut en keurt de begroting, de jaarrekening en het jaarverslag goed. De Stichtingsraad bestaat naast het bestuur van het WI en de medewerkers van het WI uit provinciale vertegenwoordigers en vertegenwoordigers van CDA-organisaties. De vertegenwoordigers fungeren als schakel tussen provincie of organisatie en WI. De Stichtingsraad vergaderde in 2024 op 19 april en op 18 oktober (beide digitaal).

De samenstelling eind 2024 van de Stichtingsraad (naast het WI-bestuur en medewerkers) is:

- Friesland: Wieke Goudzwaard en Hildebrand Bijleveld
- Groningen: Paul Koster en Erik Drenth
- Drenthe: Klaas Kroezen en Klaas Neutel
- Overijssel: Geert Meijering en vacant
- Gelderland: Ferdinand van Wijk en vacant
- Flevoland: Jan Gommer en Martine Visser
- Utrecht: Erik Methorst en Ron Rijnbende
- Noord-Brabant: Ton Pulles en vacant
- Limburg: Jacques Scheres en vacant
- Zeeland: Jorrit Snijder en vacant
- Zuid-Holland: Marianne Hirsch Ballin en Henk Mes
- Noord-Holland: Maarten Haverkamp en Ginio Beij
- CDA Tweede Kamer: vacant
- CDA Eerste Kamer: vacant
- Partijbestuur: Jean Wiertz
- CDA Europarlement: vacant
- Commissie Buitenland: Sandra van der Weide
- CDAV: vacant
- CDA Bestuurdersvereniging: Raymond Vlecken
- CDJA: Job van den Broek

Fonds WI

De stichting Fonds WI heeft ten doel het verlenen van financiële steun aan de Stichting Wetenschappelijk Instituut voor het CDA. Het bestuur van het Fonds WI kwam in 2024 twee keer bij elkaar, in juni en in november. De samenstelling van het bestuur is als volgt:

- Drs. G. (Gerrit) Goedhart (voorzitter, lid namens het Lohmanfonds, afgetreden in mei 2024)
- Mr. Y.E.M.A. Timmerman-Buck (voorzitter, lid namens het Schaepmanfonds, aangetreden in mei 2024)
- Drs. P.I.W. (Pieter) Oudenaarden (lid namens het Lohmanfonds, aangetreden in mei 2024)
- Drs. E.J. (Evert Jan) van Asselt, lid namens WI-bestuur
- W.J. (Willem Jelle) Berg (lid namens het Partijbestuur)
- Drs. P.H.J. (Pieter Jan) Dijkman (adviserend lid, directeur WI)
- Mr. drs. L. (Bert) Jongsma (penningmeester, lid namens het Kuyperfonds)
- Ir. J.A.G. (Joost) Verheijen (lid namens het Schaepmanfonds, afgetreden in mei 2024)
- Drs. R. (René) Bolle (adviserend lid, penningmeester CDA)
- Drs. J. (Jeroen) van Gool (adviserend lid, penningmeester WI)

V CDJA

Voorwoord

Beste CDJA'ers,

Voor jullie ligt het jaarverslag over het jaar 2024. Het jaar werd voor onze organisatie met name gedomineerd door de verkiezingen voor het Europese Parlement in juni. De inzet van onze jongerenkandidaten in de verkiezing en de bijdrage vanaf het voorjaar die door het CDJA is geleverd in de promotie van de Europese afdeling van onze moederpartij, heeft veel nieuwe energie gegeven.

Daarnaast vond er na lange tijd weer een gala plaats genaamd het Bontenbal, organiseerden we twee reizen en werd er na een verkiezing een nieuwe voorzitter gekozen door de leden.

Dit jaarverslag is een terugblik op de werkzaamheden van afgelopen jaar. Het Landelijk Bestuur heeft in verschillende samenstellingen leiding gegeven aan de vereniging. Namens de leden wil ik alle bestuursleden bedanken die in 2024 hieraan een bijdrage hebben geleverd. We kunnen terugkijken op een mooi jaar, met veel verschillende activiteiten.

Op de algemene ledenvergadering van 20 en 21 juni in Enschede is er mogelijkheid voor de leden om vragen te stellen over het jaarverslag, waarna we deze zullen vaststellen met elkaar. Het financiële jaarverslag over 2024 is tevens te vinden in de congresstukken.

Namens het Landelijk Bestuur,

Joanne Sloof

Landelijk Voorzitter CDJA, CDA-jongeren

Hoofdstuk 1: Bestuurlijk

1.1 Inleiding

In het jaar 2024 zijn er twee congressen (Algemene Ledenvergaderingen) georganiseerd. Tijdens het voorjaarscongres in Arnhem zijn de landelijke bestuursleden Suzanna Broekhuizen en Rosalie Korthaus afgetreden. Het termijn van bestuurslid Sjors Verhage is op dit congres verlengd. Nieuw verkozen landelijk bestuursleden zijn Daniël Francke en Amber Beijer.

In 2024 werd het CDJA geconfronteerd met een onrechtmatige onttrekking van verenigingsgelden, door de voormalig penningmeester. In augustus 2024 is Maaïke Oosterhof afgetreden als landelijk penningmeester en heeft Sjors Verhage de functie van interim-penningmeester op zich genomen tot aan het najaarscongres.

Tijdens het najaarscongres te Delft zijn voorzitter Kevin Klinkspoor, secretaris Arjan Boot, bestuurslid Sebastiaan Lemmens en bestuurslid Amber Beijer afgetreden. Toegetreden tot het landelijk bestuur zijn Joanne Sloof als voorzitter, Jorrit Koster als secretaris, Isabella van Duffelen als penningmeester, Max Housen als landelijk bestuurslid en Pepijn Caumon als landelijk bestuurslid.

1.2 Dagelijks Bestuur / Landelijk Bestuur

Het overzicht van leden van het Landelijk Bestuur over 2024 is als volgt:

Vanaf 30 november 2024 (najaarscongres te Delft)		
<i>Functie</i>	<i>Naam</i>	<i>Zittingstermijn tot</i>
Voorzitter	Joanne Sloof	Dec-26
Secretaris	Jorrit Koster	Dec-25
Penningmeester	Isabella van Duffelen	Dec-25
Internationaal & Ontwikkeling	Sjors Verhage	Jun-25
Politiek & Voorlichting	Max Housen	Dec-25
Activiteiten & Organisatie	Daniël Francke	Jun-25
Promotie & Campagne	Pepijn Caumon	Dec-25

1 januari t/m 15 juni 2024	
Voorzitter	Kevin Klinkspoor
Secretaris	Arjan Boot
Penningmeester	Maaïke Oosterhof
Internationaal & Ontwikkeling	Sjors Verhage
Politiek & Voorlichting	Sebastiaan Lemmens
Activiteiten & Organisatie	Suzanna Broekhuizen
Promotie & Campagne	Rosalie Korthaus

15 juni t/m 30 november 2024

Voorzitter	Kevin Klinkspoor
Secretaris	Arjan Boot
Penningmeester	Maaïke Oosterhof (tot augustus 2024)
Interim Penningmeester	Sjors Verhage (vanaf augustus 2024)
Politiek & Internationaal	Sjors Verhage
Persvoorlichting & Campagne	Sebastiaan Lemmens
Ledenwerving & Activiteiten	Daniël Francke
HRM & Communicatie	Amber Beijer

1.3 Algemeen Bestuur / Verenigingsraad

Het overzicht van leden van de Verenigingsraad op 31 december 2024 is als volgt

<i>Afdeling</i>	<i>Naam lid</i>	<i>Zittingstermijn tot</i>
Drenthe	Casper van den Berg	Mrt-25
Flevoland	Vacant	
Fryslân	Jelmer Oevering	Apr-25
Gelderland	Ronny de Graaf	Apr-25
Groningen	Jeroen Tempel	Jun-25
Limburg	Joris Krekels	Jun-25
Noord-Brabant	Iuri Martins	Dec-25
Noord-Holland	Marc Hoffmann	Jul-25
Overijssel	Bas Hegteler	Sep-25
Utrecht	Rens Brouwer	Okt-25
Zeeland	Vacant	
Zuid-Holland	Floris Out	Dec-25
Vrijgekozen	Matthijs Bouthoorn	Jun-25
Vrijgekozen	Vacant	
Vrijgekozen	Vacant	

1.4 Werkgroepen (Politieke Commissie)

Het overzicht van de voorzitters van de werkgroepen (tevens leden van de Politieke Commissie) per 31 december 2024 is als volgt:

<i>Werkgroep</i>	<i>Naam lid</i>	<i>Zittingstermijn tot</i>
Buitenlandse Zaken en Defensie	Vacant	-
Onderwijs en Gezondheid	Merlijn Heemskerk	Apr-25
Duurzaamheid, Natuur en Landbouw	Vacant	-
Digitalisering en innovatie	Niels Mollema	Apr-25
Binnenlands Bestuur en Justitie	Kimberley O'Kelly	Apr-25
Europa	Matthijs Bouthoorn	Apr-25

Sociaaleconomische zaken en Financiën	Thijmen de Vries	Apr-25
---------------------------------------	------------------	--------

In 2024 heeft er een wijziging plaatsgevonden in de vorm van de werkgroepavonden, dit is omgezet naar politieke café's. Ook is men gaan werken met portefeuillehouders binnen de Politieke Commissie in plaats van werkgroepvoorzitters. Echter, dit heeft niet tot het gewenste resultaat geleid in het kader van de opkomst.

Aan het eind van 2024 is daarom de nieuwe politieke structuur van de vereniging voor 2025 uitgewerkt. De leden van de Politieke Commissie (de kerngroepvoorzitters) zullen dan inhoudelijke ondersteuning krijgen vanuit de kerngroepen waaraan zij leiding geven. Deze kerngroepen zullen bestaan uit leden die specifieke expertise met zich meebrengen binnen het werkgebied van een kerngroep of andere talentvolle leden die voldoende potentie hebben om zich in dit kader te ontwikkelen. In tegenstelling tot de oude structuur van de werkgroepen zullen kerngroepleden moeten solliciteren voor een functietermijn van een jaar om de continuïteit te waarborgen en vrijblijvendheid weg te nemen. De kerngroepen zullen maandelijks fysiek of online vergaderen om na te denken over het beleid van de partij binnen de onderwerpen die onder de kerngroep vallen. Ook bestaat er eenmaal per twee maanden een aanvullende mogelijkheid voor de leden van de kerngroepen om elkaar en andere geïnteresseerde leden te spreken bij het Politiek Café.

1.5 Commissies

Het ledenoverzicht van de Internationale Commissie per 31 december 2024 is als volgt:

Internationale Commissie	Sjors Verhage (LB, int. secretaris), Elise Priester (voorzitter), Thobias Horst, Lucas Mulder, Lina Boukhoubza en Jesse Schevel.
--------------------------	--

De voorzitters/coördinatoren van de overige commissies per 31 december 2024 zijn:

Organisatiecommissie	Amber Smeets
Archiefcommissie	Arjan Boot
Vormingscommissie	Ramon Roks
Redactiecommissie (Interruptie)	Jorrit Koster

1.6 Commissies

<i>Commissie</i>	<i>Naam lid</i>	<i>Zittingstermijn tot</i>
Commissie van Beroep	Jeltje Straatman	Dec-25
	Romy Leaendertse	Jan-27
	Joost Breas	Dec-25
Auditcommissie	Arjen Veerman	Dec-25
	Nander Bras	Dec-25
Vertrouwenspersoon intern	Esther Leferink	Mrt-25

Hoofdstuk 2: Secretariaat

2.1 Inleiding

Op het najaarscongres van 2024 kreeg het CDJA een nieuwe secretaris. Jorrit Koster volgde Arjan Boot op in deze rol binnen het Landelijk Bestuur. De secretariële verantwoordelijkheden omvatten onder andere het toezien op de ledenadministratie, het bijhouden van het archief, de organisatie van twee congressen, het coördineren van de Interruptie, beheer van de website, voorzitten van de communicatiedriehoek en het notuleren en voorzien van stukken bij Vergaderingen. Er zijn dit jaar geen wijzigingen in portefeuilleverdeling gedaan. De secretaris is tevens betrokken bij de communicatie naar leden en externen. Een verslag van bovenstaande activiteiten is in dit hoofdstuk te lezen.

2.2 Ledenadministratie

Afgelopen jaar heeft er een verandering plaatsgevonden in het ledensysteem, waar voorheen DIRK werd gebruikt, zijn we in 2024 overgegaan naar MijnCDA, ontwikkeld door het CDA. De ledendesks van het CDA houdt ons ledenbestand bij en zorgt ervoor dat afdelingssecretarissen, nadat ze online akkoord zijn gegaan met de AVG- en privacyverklaring, toegang hebben tot het juiste ledenbestand. Het CDJA staat in nauw contact met de ledendesks van het CDA om problemen qua toegang en wijzigingen in het ledenbestand te verhelpen.

Op 1 januari 2024 had het CDJA 1648 leden en op 31 december 2024 1570 leden. Hieronder een overzicht van ledenaantallen sinds 2017.

	1 januari	31 december
2017	1558	1960
2018	1643	2008
2019	1871	2203
2020	2006	2171
2021	1875	2076
2022	1964	1843
2023	1407	1778
2024	1648	1570
2025	1570	

2.3 Archief

Naast een digitaal archief met stukken tot 2012, is er op het partijbureau nog een archief. In 2023 en 2024 heeft de archiefcommissie veel van dit papieren archief uitgezocht. De verantwoordelijkheid van het beheer van de CDJA archieven ligt bij de secretaris. In 2024 is een groot deel van dit archief in beheer gegeven van het Nationaal Archief.

2.4 Congressen

Vrijdag 14 en zaterdag 15 juni heeft in Arnhem het eerste congres van 2024 plaatsgevonden. Dit voorjaarscongres is mede georganiseerd door de afdeling Gelderland. Vrijdag 29 en zaterdag 30 november was het tweede congres van het jaar in Delft. Dit najaarscongres is georganiseerd in samenwerking met de afdeling Den Haag/Delft e.o.. Tijdens beide congressen zijn er nieuwe Landelijk Bestuursleden verkozen. Tevens zijn er politiek inhoudelijke resoluties aangenomen.

2.5 Interruptie

In 2024 zijn geen edities van de interruptie uitgegeven. In 2025 zal er een nieuwe vorm worden gegeven aan de interruptie: 'een ledenblad voor leden, door leden'.

2.6 Website

In 2024 is de vernieuwde website gelanceerd. Deze wordt nu beheerd door de secretaris met ondersteuning van collega bestuursleden.

2.7 Statuten en huishoudelijk reglement

In 2024 zijn de aangenomen wijzigingsvoorstellen van de Algemene Ledenvergadering verwerkt in de documenten. Hiervoor zijn de nieuwe statuten getekend bij de notaris.

2.8 Communicatiedriehoek

De communicatiedriehoek bestond in 2024 uit de secretaris, bestuurslid Promotie & Campagne en bestuurslid Activiteiten & Organisatie. Deze driehoek kwam wekelijks bijeen om alle uitingen via social media en de twaalf nieuwsbrieven vorm te geven.

Hoofdstuk 3: Politiek en Internationaal

3.1 Inleiding

Tijdens het najaarscongres van 2023 in Breda is Sebastiaan Lemmens verkozen tot bestuurslid Politiek en Voorlichting. Samen met de Politieke Commissie, bestaande uit de portefeuillehouders en de voorzitter van de Internationale Commissie, is de portefeuillehouder 'Politiek & Voorlichting' verantwoordelijk geweest voor de politieke inhoud van het CDJA. Voor een overzicht van de portefeuilles binnen de Politieke Commissie, de portefeuillehouders en het internationaal secretariaat wordt verwezen naar hoofdstuk 1 (bestuurlijk). Tijdens het najaarscongres van 2024 is Max Housen verkozen als bestuurslid Politiek & Voorlichting. Hij is aan de slag gegaan met de nieuwe politieke structuur voor 2025 zoals uiteengezet onder par. 1.4.

3.2 Werkgroepen en standpuntvorming

Een belangrijke kerntaak van het CDJA is het vormgeven van de standpunten die geworteld zijn in christendemocratische, sociale en conservatieve waarden, en tegelijkertijd inachtnemend vanuit een jong en toekomstgericht perspectief. Het bestuurslid politiek en de Politieke Commissie waar hij/zij leiding aan geeft probeert middels opiniestukken en resoluties de publieke opinie en fracties van het CDA in verschillende gremia te inspireren. De werkgroepen (en toekomstige kerngroepen) binnen het CDJA zijn hoofdzakelijk belast met het voorbereiden van inhoudelijke

standpunten middels resoluties en/of vergaderingen, het schrijven van opiniestukken en de organisatie van toepasselijke activiteiten. Daarnaast dragen provinciale en regionale afdelingen traditioneel bij aan de Algemene Ledenvergaderingen door resoluties in te dienen.

De effectiviteit en resultaten van de werkgroepen hangen in grote mate af van de betrokkenheid van enthousiaste leden. Het is de verantwoordelijkheid van zowel de Politieke Commissie als het Landelijk Bestuur om ervoor te zorgen dat veel leden kunnen deelnemen aan werkgroepbijeenkomsten en dat deze bijeenkomsten toegankelijk zijn voor iedereen. Onder de nieuwe structuur van de kerngroepen wordt getracht het vrijblijvende karakter hiervan weg te nemen en de activiteit van inhoudelijke beleidsbepaling te verhogen.

3.3 Contacten en samenwerking met het CDA

Het CDJA onderhoudt solide relaties met zowel de Tweede Kamerfractie als de Eerste Kamerfractie van het CDA, evenals met de leden van het Europees Parlement. Deze connecties worden onderhouden via verschillende kanalen, waaronder het Landelijk Bestuur, de Politieke Commissie en de Internationale Commissie. Bovendien hebben de meeste CDJA-afdelingen nauwe banden met hun respectieve provinciale of gemeentelijke CDA-afdelingen. Door versterking binnen de vormingscommissie zijn ook de relaties met het Wetenschappelijk Instituut van het CDA aangescherpt.

Hoewel het CDJA erkent dat er altijd ruimte is voor verbetering in de relatie met de CDA-fracties, mag het niet uit het oog verliezen dat het zijn rol als ideologische poortwachter en kritische stem in de nationale politiek moet blijven vervullen. Het CDJA staat altijd open voor een open debat met vertegenwoordigers op verschillende niveaus en ziet deze oppositie houding als een integraal onderdeel van een gezonde verstandhouding.

3.4 Contacten en samenwerking met politieke jongerenorganisaties (PJO's)

Er bestaat veel interactie tussen diverse politieke jongerenorganisaties. Het CDJA heeft in samenwerking met andere PJO's in het afgelopen jaar meegewerkt aan verschillende acties en statements in de politieke actualiteit. Zo zijn er gezamenlijke statements uitgebracht inzake de Wet Betaalbare Huur, de verhoging van de btw op sport, cultuur en evenementen, de opvangcrisis in de asielketen en de langstudeerboete. Ook heeft het CDJA samen met Perspectief gezamenlijke thema-avonden georganiseerd en onderneemt het samen de leeskring.

Verder heeft het CDJA samen met andere PJO's van politieke partijen die vertegenwoordigd zijn in de Tweede Kamer in juni deelgenomen aan het PJO-Parlement. Tijdens dit tweedaagse evenement voeren leden een simulatie uit van onderhandelingen en debatten in de Tweede Kamer, waar vrijwel alle politieke jongerenorganisaties aan deelnemen. Er is eveneens veelvuldig opgetreden met internationale christendemocratische PJO's. Zo is in april door het bestuurslid Internationaal & Ontwikkeling de YEPP-council georganiseerd in Den Haag.

3.5 Persvoorlichting

Voor alle persgerelateerde zaken bestaat er een mediadriehoek. Deze mediadriehoek bestaat uit de landelijk voorzitter, het bestuurslid Politiek & Voorlichting en het bestuurslid Promotie & Campagne. Deze mediadriehoek komt eens per week bij elkaar om te bespreken welke mogelijke acties er uitgezet kunnen worden om media-aandacht voor het CDJA te genereren. Op een aantal momenten is de mediadriehoek uitgebreid met een vierde lid ter advisering: het bestuurslid Internationaal & Ontwikkeling.

Hoofdstuk 4: Promotie en Campagne

4.1 Inleiding

Tijdens het voorjaarscongres 2024 heeft Amber Beijer de portefeuille Promotie & Campagne overgenomen van Rosalie Korthaus. Tijdens het najaarscongres van 2024 heeft Pepijn Caumon deze portefeuille overgenomen van Amber Beijer.

4.2 Europese verkiezingen

Ter ondersteuning van het CDA en diens jongerenkandidaten heeft het CDJA meerdere interne en externe acties ondernomen. Denk aan campagnespotjes voor op sociale media. Deze video's zijn op de verschillende kanalen uitgelicht door middel van het sponsoren van advertenties. Ook provinciale politieke cafés en media-uitingen hierover werden op touw gezet om aandacht te vragen voor onze jongerenkandidaten op de lijst.

4.3 Communicatie

In 2024 hebben we vastgehouden aan de maandelijkse nieuwsbrief. Op onze sociale media-kanalen, hebben we dit teruggebracht naar ongeveer drie posts per week. Dit om de sociale media overzichtelijker te houden en belangrijke posts niet onder te laten sneeuwen door andere content. De posts bevatten aankondigingen van activiteiten, terugkoppelingen van activiteiten, statements, opiniestukken en filmpjes van congressen/activiteiten, aangevuld met rubrieken.

Na het voorjaarscongres van 2023 is de CDJA Whatsapp Community in het leven geroepen. Een online omgeving waarin alle whatsapp groepen van het CDJA zijn opgenomen. Hierdoor is het makkelijker voor leden om zich aan te sluiten bij een appgroep van een afdeling bij verhuizing, verandering in werk- of studielocatie. Deze Community bevat ook een functie om een aankondiging te sturen naar alle deelnemende leden vanuit het Landelijk Bestuur, het gaat dan om belangrijke mededelingen, nieuwsbrieven en aankondigingen voor activiteiten. Het bereik van de CDJA Whatsapp Community ligt tussen de 700 en 800 leden.

Daarnaast hebben we ons gericht op het in de schijnwerpers zetten van CDJA Internationaal, wat niet alleen de transparantie naar de leden vergroot, maar ook onze successen online deelt.

De websitecommissie heeft zich in 2023 ingezet voor de ontwikkeling van een nieuwe website. In 2024 is het project afgerond en is er een nieuwe website gelanceerd.

Hoofdstuk 5: Activiteiten en Organisatie

5.1 Inleiding

Daniël Francke heeft in 2024 op het voorjaarscongres in Arnhem de portefeuille Activiteiten & Organisatie overgenomen van Suzanna Broekhuizen.

De leden hebben elkaar onder andere kunnen ontmoeten tijdens de seizoensborrels, twee congressen, het gala en de Hannie van Leeuwenlezing.

Ook is er een succesvolle ledenwerftour neergezet in de zomer, waar we met het CDJA op meerdere introductiemarkten studenten enthousiast hebben gemaakt voor het CDJA. Ook hebben we tijdens de campagne voor de Europese verkiezingen onszelf zichtbaar gemaakt op de verkiezingsfestivals van de NJR op verschillende locaties door het hele land.

5.2 Hannie van Leeuwenlezing

De Hannie van Leeuwenlezing was de aftrap van een nieuw politiek jaar. Dit jaar werd deze georganiseerd in Veenendaal, de lezing werd gegeven door Kathleen Ferrier. Met een zaal vol CDJA'ers, pers en andere geïnteresseerden werden we meegenomen en overtuigd door het CDA-verhaal.

5.3 Congressen

De congressen van 2024 waren in Arnhem en Delft. Beide congressen waren wederom uitverkocht. Het is een gelegenheid waar leden elkaar kunnen ontmoeten, gezellige borrels met elkaar kunnen hebben en de inhoudelijke politieke verdieping kunnen zoeken. Het najaarscongres had als thema 'Van Verleden naar Vooruitgang'. Het voorjaarscongres had als thema 'Wederopbouw'.

5.4 Ledenwerftour en overige activiteiten

Voor de Europese verkiezingen zijn er meerdere activiteiten georganiseerd. Zo was er een bijeenkomst met Europarlementariër Jeroen Lenaers en kandidaat Robbert van Eerd. Ook voor de campagne zijn CDJA-kandidaten ondersteund bij debatten en in de campagne. Zo waren er bijvoorbeeld flyerdagen waar we als CDJA hebben geflyerd voor de jongerenkandidaten op de lijst. In aanloop naar de Europese verkiezingen is ook het YEPP Council georganiseerd. Hiervoor kwamen jongeren van zusterpartijen uit heel Europa naar Den Haag voor een YEPP Council met als thema: Navigating Global Turmoil, Building economic resilience.

In de zomer hebben we zoals eerdere jaren meegedaan aan meerdere introductiemarkten. Hier hebben we het CDJA vertegenwoordigd door met

(toekomstige) studenten in gesprek te gaan over de politiek en over inhoudelijke punten die zij belangrijk vonden.

Hoofdstuk 6: Internationaal en Vorming

6.1 Vormingscommissie

De vormingscommissie is voor leden die zich willen verdiepen in de grondslagen en geschiedenis achter de christendemocratie. In samenwerking met het Wetenschappelijk Instituut wordt verder nagedacht om een breed en inhoudelijk programma te ontwikkelen dat wij aan onze leden kunnen aanbieden. De vormingscommissie heeft 4 leden en takenpakket waaronder het organiseren van een zomerschool, opinievorming in het ledenblad, de interruptie, vormingsavonden en de leeskring in samenwerking met Perspectief.

6.2 Internationaal Commissie

In 2024 heeft de proactief invulling gegeven aan hun mandaat. In januari 2024 organiseerden zij een trilateraal euregionale bijeenkomst in Maastricht met PJO's uit België en Duitsland. Het CDJA heeft opnieuw een actieve rol gespeeld binnen de Youth of the European People's Party en heeft verschillende resoluties ingediend, deelgenomen aan online en fysieke workshops, en heeft in 2024 vijf internationale congressen bezocht. Het YEPP organiseert meerdere bijeenkomsten per jaar voor haar lidorganisaties - deze worden ook wel council meetings genoemd - welke in 2024 plaatsvonden in Brno, Den Haag, Turijn en Athene. Tevens nam het CDJA deel aan de YEPP Study days in Napels in 2024. De delegatie bestond uit een mix van leden van de Internationale Commissie en landelijke bestuursleden.

Naast haar activiteiten binnen YEPP organiseerde de Internationale Commissie ook ledenreizen naar Sarajevo en Belgrado.

6.3 HRM - Vertrouwenskwesties

Het jaar 2024 stond in het teken van het verder verfijnen van ons HRM-beleid, met een focus op vertrouwenskwesties. De implementatie van de nieuwe vertrouwensboom constructie in 2022/2023 is succesvol gebleken. Bovendien is er gewerkt aan de ontwikkeling van de CDJA-gedragscode, die bijdraagt aan een transparant en duidelijk HRM-beleid. Deze gedragscode biedt niet alleen helderheid aan de leden, maar ook aan het Landelijk Bestuur.

6.4 HRM – Scouting en scholing

Scholing en vorming staan bij het CDJA centraal in de ontwikkeling van onze leden. In het afgelopen jaar hebben we gewerkt aan het opzetten van een scholingstraject ter voorbereiding op de gemeenteraadsverkiezingen. Daarbij hebben we ingezet op het versterken van kennis, vaardigheden en politieke sensitiviteit.

Binnen het 50/50-mentoringstraject zijn meerdere terugkomdagen georganiseerd. Tijdens deze dagen kregen deelnemers onder begeleiding van politici en andere trainers workshops op het gebied van campagnevoering, beleidsontwikkeling, debatvaardigheden en persoonlijke profilering. Ook was er ruimte voor reflectie en coaching, zodat deelnemers niet alleen inhoudelijke vaardigheden opdoen, maar ook konden werken aan hun eigen groei en zelfvertrouwen.

Vorming en training zijn niet slechts losse activiteiten binnen het CDJA, maar vormen sinds het jaarplan 2025 een rode draad door een groot deel van onze initiatieven. Bij vrijwel iedere activiteit die wij organiseren — van congressen en themabijeenkomsten tot werkbezoeken en internationale reizen — proberen we scholing en persoonlijke ontwikkeling een geïntegreerde rol te geven.

VI. CDAV

Doelstelling van de vereniging

Een krachtige stem voor vrouwen in politiek en maatschappij

CDA Vrouwen (CDAV) heeft als kernmissie het vergroten van de politieke bewustwording en actieve participatie van vrouwen binnen het CDA en de bredere maatschappij. Met ongeveer 1.300 (MZ: correctie obv werkelijk aantal ledenbestand SF 10-6-2025), georganiseerd in een landelijk bestuur en provinciale en lokale afdelingen, opereert het CDAV als een dynamisch netwerk dat dicht bij haar leden staat en ruimte biedt voor lokale initiatieven.

Het CDAV streeft naar de realisatie van haar missie door strategische inzet op diverse fronten:

- **Beleidsbeïnvloeding:** Het CDAV levert een essentiële bijdrage aan de politieke beleidsvorming van het CDA, vanuit een christendemocratisch gedachtegoed met specifieke aandacht voor emancipatie en de belangen van vrouwen. De politieke verantwoordelijkheid blijft hierbij altijd bij de bevoegde CDA-partijorganen.
- **Politieke Activering:** We stimuleren de politieke bewustwording en bevorderen de integratie en participatie van vrouwen binnen het CDA. Dit doen we onder meer door het ontwikkelen en organiseren van gerichte vormings- en emancipatieactiviteiten op alle niveaus: landelijk, provinciaal, regionaal en lokaal.
- **Netwerk en Vertegenwoordiging:** Het CDAV vervult een actieve vertegenwoordigende en adviserende rol in relevante nationale en internationale (vrouwen)organisaties. We dragen vrouwen voor voor functies binnen en buiten het CDA en in politieke vertegenwoordigingen, en adviseren de CDA-besturen over emancipatiegerelateerde onderwerpen.
- **Cultuurverandering:** Een fundamenteel doel is het bewerkstelligen van een duurzame cultuurverandering binnen het CDA, zodat diversiteit en gelijke kansen voor vrouwen volledig geïntegreerd zijn in de partijstructuur en -praktijk.

Door deze veelzijdige aanpak zet het CDAV zich in voor een krachtigere positie van vrouwen en een inclusievere samenleving.

1. Bestuurssamenstelling

- Dorenda Gerts, Voorzitter
- Drs. Heidy van der Ploeg, Vicevoorzitter
- Willemien Koning-Hoeve, Voorzitter Projectgroep CDAV-Internationaal
- Fatma Aktaş
- Lieke Muller
- Nahida Bom

Aangesloten commissies / adviesraden

- CDAV-Internationaal: Willemien Koning-Hoeve, Judith de Vor en Drs. Heidy van der Ploeg
- CDAV Adviseurs: Astrid Frey, Hillie van de Streek en Gerda Verburg.
- EPP Women: Hillie van de Streek, Secretary General en Ria Oomen, Treasurer.

2. Communicatie

Het CDAV is actief via de website, sociale media (LinkedIn, Facebook, X) en levert bijdragen aan het CDA Magazine. Vaste communicatie momenten zijn o.a. Internationale Vrouwendag (8 maart), Mannendag (19

november) en de Dag tegen Geweld tegen Vrouwen (25 november). Daarnaast worden vrouwelijke CDA-kandidaten voor verkiezingen actief uitgelicht.

3. CDAV Jaarthema 2024: Vrouwen in oorlog en vrede

Het jaar 2024 stond voor het CDAV in het teken van [Vrouwen in Oorlog en Vrede](#). Vanwege de oorlogen aan de rand van ons continent zien we dat de positie van vrouwen in (de nabijheid van) Europa ernstig onder druk staat, ook vrouwen in Nederland worden geraakt door de huidige situatie. In 2024 organiseerde het CDAV bijeenkomsten rond het thema Vrouwen in Oorlog en Vrede.

Activiteiten

CDAV luidt 2024 in tijdens nieuwjaarsborrel met Minister Hanke Bruins Slot

Op 12 januari 2024 sprak Minister Hanke Bruins Slot op de nieuwjaarsreceptie van het CDAV over de cruciale rol van vrouwen in oorlog en vrede, in lijn met het thema van het evenement. Ze benadrukte de urgentie van gendergelijkheid in vredesopbouw en veiligheid, vooral gezien de huidige conflicten nabij Europa die de positie van vrouwen ernstig onder druk zetten.

Centraal stond VN Resolutie 1325 (Women, Peace and Security - WPS) uit 2000, die oproept tot versterkte participatie van vrouwen in vredesprocessen en bescherming tegen geweld. Zoals voormalig VN Secretaris-Generaal Kofi Annan al stelde, zijn vrouwen van onschatbare waarde in conflictpreventie en -oplossing, en essentieel voor het in stand houden van de maatschappij.

De bijeenkomst onderstreepte dat vrouwen, ondanks dat ze vaak de eerste slachtoffers van oorlog zijn, nog steeds ondervertegenwoordigd zijn in diplomatieke onderhandelingen. Resolutie 1325 erkent de fundamentele rol van vrouwen bij conflictpreventie, vredesonderhandelingen en wederopbouw, en pleit voor gelijke participatie in humanitaire initiatieven en bestuur.

Minister Bruins Slot benadrukte vanuit persoonlijke ervaringen dat vrijheid niet vanzelfsprekend is en dat Nederland moet blijven investeren in democratie, veiligheid, zorg en onderwijs. De Minister bevestigde dat gendergelijkheid een fundamenteel mensenrecht is en essentieel voor de ontwikkeling van vreedzame samenlevingen en duurzame ontwikkeling, waarbij de empowerment van vrouwen productiviteit en economische groei stimuleert.

EPP Congres: Von der Leyen Herbevestigd, Oekraïne roept om steun

Op het EPP-congres in Boekarest op 22 maart 2024 werd Ursula von der Leyen herbenoemd als lijsttrekker voor een nieuwe termijn als voorzitter van de Europese Commissie. Ingeborg ter Laak en Willemien Koning, kandidaat Europarlementariërs voor het CDA (nr. 2 en 4), waren hierbij aanwezig als onderdeel van de officiële CDA-delegatie.

Von der Leyen benadrukte in haar toespraak de noodzaak van Europese eenheid om gezamenlijke uitdagingen aan te pakken. Ze pleitte voor steun aan boeren en universele toegang tot gezondheidszorg en onderwijs in heel Europa.

Een bijzonder indrukwekkende bijdrage kwam van Olena Teteria uit Oekraïne, die namens haar land sprak tijdens een bijeenkomst van EPP Women. Haar emotionele oproep om hulp en steun, waarin ze de dagelijkse confrontatie met de dood en het verlies van dierbaren beschreef, onderstreepte de urgentie van het thema 'vrouwen in oorlog en vrede' dat centraal stond voor het CDAV in 2024. De oorlog in Oekraïne maakt hierdoor de relevantie van dit thema pijnlijk duidelijk.

De 68e sessie van de Commission on the Status of Women (CSW) - CDAV Contribueert aan mondiale gendergelijkheid en klimaatbeleid

Het CDAV heeft, in samenwerking met maatschappelijke organisaties, input geleverd voor het thema 'Gendergelijkheid in het licht van klimaatverandering' tijdens de Commission on the Status of Women (CSW) van de VN in maart 2024. Deze sessie bood waardevolle inzichten in mondiale beleidsvorming en de rol van Nederland hierin.

De CSW, een belangrijke internationale organisatie van de VN, fungeert als platform voor regeringen en maatschappelijke organisaties om beleid te ontwikkelen voor gendergelijkheid, successen en uitdagingen te delen, en aanbevelingen te doen ter verbetering van de positie van vrouwen wereldwijd. Het prioriteitsthema van CSW68 richtte zich specifiek op de impact van klimaatverandering op vrouwen en

meisjes en de integratie van gendergelijkheid in wereldwijde oplossingen.

De CSW bevordert wereldwijde samenwerking rond vrouwenrechten, stelt beleidsrichtlijnen op en brengt de verhalen van vrouwen op lokaal niveau naar het wereldtoneel. Nederland speelt hierin een actieve rol, zowel via officiële delegaties als door maatschappelijke organisaties, en veel CSW-thema's zijn prominent aanwezig in het Nederlandse beleid.

CDA Vrouwen Awards 2024: Uitgereikt op Partijcongres

Op zaterdag 23 maart 2024 werd door bestuurslid, Lieke Muller de 'CDA Vrouwen Awards 2024' uitgereikt tijdens het CDA partijcongres. Deze awards erkennen getalenteerde CDA'ers die zich op een bijzondere manier hebben ingezet voor de idealen van het CDA en CDA Vrouwen. De winnaars, gekozen door het bestuur van het CDAV uit de vele nominaties, zijn Babette Lammerts, Hanke Bruins Slot, en Relus Breeuwsma.

Winnaars per categorie:

- CDA (bestuurs)lid: Babette Lammerts ontving deze prijs voor haar essentiële werk achter de schermen en haar toewijding, waaronder haar betrokkenheid bij de 50/50 lijst voor de Tweede Kamerverkiezingen van 2021.
- CDA Politica: Hanke Bruins Slot Minister van Buitenlandse Zaken werd geëerd voor haar rustige en professionele optreden. Ze wordt gezien als een uitstekend rolmodel en inspiratiebron voor zowel vrouwen als mannen in de politiek.
- Emancipatieaward: Relus Breeuwsma De Emancipatieaward ging naar Relus Breeuwsma, voormalig voorzitter van CDA Zuid-Holland en huidig wethouder in Alphen aan den Rijn. Hij ontving de prijs voor zijn uitzonderlijke inzet voor gelijkwaardigheid tussen mannen en vrouwen binnen de partij, onder meer door een provinciale kieslijst met meer vrouwen dan mannen in 2019.

CDA Vrouwen Bezoekt Oranjestad: Aandacht voor huiselijk geweld en intieme terreur

Op 16 mei 2024 bracht het CDAV werkbezoek aan het Oranjestad van de Blijf Groep in Almere, een week na het bezoek van Koningin Máxima. De Blijf Groep biedt maatwerk hulp aan slachtoffers, kinderen én plegers van huiselijk geweld, met als doel duurzame veiligheid te creëren.

Tijdens het bezoek sprak het CDAV met bestuurders van de Blijf Groep en een cliënte die te maken heeft gehad met intieme terreur, dwang en financiële en sociale controle. Intieme terreur is een ernstige vorm van huiselijk geweld die vaak voorafgaat aan femicide.

De Blijf Groep gaf de volgende belangrijke boodschappen mee aan het CDAV:

- Neem intieme terreur op in het strafrecht, zoals in buurlanden al gebeurt.
- Geef specifieke aandacht aan de positie van de betrokken kinderen.
- Regel een integrale gezinsaanpak voor heel Nederland, inclusief de benodigde financiering.

Na het gesprek volgde een rondleiding door het noodopvanghuis, inclusief de appartementen, kinderopvang en huiskamer. Willemien Koning-Hoeve, kandidaat Europarlementariër, benadrukte dat

het CDAV "aandacht zal blijven vragen bij de overheid en de politiek voor het tegengaan van relationeel en huiselijk geweld."

CDA Vrouwen Verdiept zich in Vrouwen, Vrede en Veiligheid op Internationale (17-19 mei 2024)

Drs. Heidy van der Ploeg (Vice-Voorzitter CDAV) en Joëlle Cueche Hernandez (kandidaat Europees Parlement) namen namens het CDAV deel aan een inspirerende conferentie georganiseerd door het Robert Schuman Institute, de Hanns Seidel Stiftung en de Eduardo Frei Stichting (EFS). De bijeenkomst bood een platform om de cruciale rol van vrouwen in internationale veiligheid te verkennen, met speciale aandacht voor thema's als vrouwen in veiligheid, cybersecurity en de implementatie van resoluties over vrede en veiligheid.

De conferentie belichtte de evolutie van de rol van vrouwen in internationale veiligheid, de intersectie tussen cybersecurity en gender, en de praktische implementatie van VN-resoluties over vrouwen, vrede en veiligheid. Deelnemers spraken met gerenommeerde experts, waaronder Anna Koukkides-Procopiou (voormalig minister van Justitie en Veiligheid Cyprus) over mensenhandel, Loredana Teodorescu (voorzitter

Women In International Security Italy) over uitdagingen voor vrouwen in de veiligheidssector, en Professor Marija Boban (Universiteit van Split) over cybersecurity vanuit een genderinclusief perspectief. Ook Anita Sorensen (wethouder Gemeente Maasdriel en EFS-trainer) deelde praktische oplossingen voor mensgerichte beveiliging.

Het werkbezoek verrijkte het inzicht in EU-veiligheidsbeleid vanuit een genderperspectief en benadrukte de noodzaak van een inclusieve aanpak voor effectieve conflictpreventie, vredesopbouw en duurzame veiligheid. De betrokkenheid en invloed van vrouwen, zowel in beleidsvorming als in uitvoering, bleek essentieel. De conferentie bood tevens waardevolle netwerk mogelijkheden met deelnemers uit de Balkanregio om mogelijke samenwerkingen op veiligheidsgebied te verkennen.

Zoals Tom Berendsen, lijsttrekker voor de Europese verkiezingen, treffend verwoordde: "Als christendemocraten weten wij dat het ons alleen goed gaat als het de landen om ons heen ook goed gaat. Een fatsoenlijk Europa vereist samenwerking om de uitdagingen aan te pakken die we alleen niet kunnen oplossen." Dit onderstreepte niet alleen de waarde van samenwerking binnen Europa, maar ook het belang van genderinclusieve oplossingen bij het bevorderen van vrede en veiligheid.

CDA Vrouwen Leert van Spaanse Aanpak Gendergelijkheid

Op een vierdaagse studiereis naar Madrid (2-5 oktober 2024), georganiseerd door Alliantie Politica, verdiepten Drs Heidy van der Ploeg (Vice-Voorzitter CDAV) en partners zoals Stem op een Vrouw, de Rooie Vrouwen en de Nederlandse Vrouwen Raad zich in de progressieve Spaanse aanpak van gendergelijkheid. Beleidsmaatregelen als gender-impact assessments, feministisch leiderschap en inclusiviteitsprotocollen dienden als inspirerende voorbeelden.

Hoewel machismo vaak aan Spanje wordt gekoppeld, presteert het land opvallend beter dan Nederland op het gebied van gendergelijkheid, met een kleinere loonkloof en hogere politieke participatie van vrouwen. Progressieve wetten zoals gelijk ouderschapsverlof, menstruatieverlof en vrouwenquota worden breed gedragen.

De reis belichtte de historische context van Spanje's jonge democratie en de sterke feministische beweging, geworteld in een cultuur van zusterschap. Experts van de Universidad Complutense Madrid, Emanuela Lombardo en Paloma Caravantes, benadrukten het belang van institutionalisering van feministische waarden in beleid, met aandacht voor intersectionaliteit.

Ontmoetingen met vertegenwoordigers van politieke partijen Podemos en Movimiento Sumar toonden concrete initiatieven, zoals de wet "Solo si es si" (Alleen ja is ja) voor seksuele veiligheid en een protocol voor inclusiviteit binnen de partij.

Geïnspireerd door deze inzichten, werkt het CDAV aan plannen om gelijkheid en zusterschap in Nederland te versterken. Hieronder vallen het ontwikkelen van een feministisch protocol, het bevorderen van partijoverstijgende samenwerking tegen misstanden zoals het ontbreken van strafrechtelijke bescherming tegen groepsbelediging op grond van geslacht, en het gezamenlijk aandacht vragen in de media voor structurele veranderingen.

Jaarthema CDA Vrouwen afgesloten met inhoudelijke verdieping door Generaal Boekholt-O'Sullivan en Europarlementariër Ter Laak

Het actieve verenigingsjaar van het CDAV werd afgesloten met een inhoudelijke bijeenkomst op de Algemene Ledenvergadering (ALV) op 26 oktober 2024, waar Luitenant-generaal Elanor Boekholt-O'Sullivan en Europarlementariër Ingeborg ter Laak (recentelijk gekozen voor het EPP) dieper ingingen op het jaarthema 'vrouwen, vrede en veiligheid'.

Luitenant-generaal Boekholt-O'Sullivan, plaatsvervangend directeur van het Directoraat-Generaal Beleid (DGB) van Defensie, deelde vanuit haar leidinggevende rol en betrokkenheid bij de toekomstige militaire organisatie waardevolle inzichten over de rol van vrouwen in de krijgsmacht.

Ingeborg ter Laak, voorheen fractievoorzitter en wethouder in Zoetermeer, benadrukte de complexiteit van mondiale problemen en het belang van samenwerking en luisteren naar elkaars belangen voor "fatsoenlijke politiek".

4. Versterking van Internationale Invloed: CDA Vrouwen en de EPP

Het CDAV zet zich actief in voor internationale samenwerking, met een strategische focus op de Europese Volkspartij (EPP). Deze betrokkenheid is cruciaal om de stem van Nederlandse christendemocratische vrouwen te laten doorklinken op het hoogste Europese politieke niveau. De deelname aan de jaarlijkse General Board Meeting van EPP Women biedt een direct platform om beleidsvoorstellen in te brengen, te netwerken met vrouwelijke leiders uit heel Europa en invloed uit te oefenen op de agenda van de grootste fractie in het Europees Parlement.

Een hoogtepunt van deze samenwerking is de jaarlijkse EPP Women European Autumn Academy for Leading Women. Van 25-28 september 2024 was deze in Marrakech, Morocco. Het thema van deze bijeenkomst was: "Europe with its Southern and Eastern Neighborhood – Our Perspectives for the Challenges Today in Security and Defense - Climate & Energy Demography & Economy." onderstreept de gezamenlijke ambitie om concrete oplossingen te vinden voor de meest urgente vraagstukken van deze tijd. Door deel te nemen aan dergelijke initiatieven verstevigt het CDAV niet alleen haar internationale netwerk, maar draagt het ook bij aan een sterker en veerkrachtiger Europa in een complexe mondiale context.

5. Brede impact en actieve betrokkenheid: Overige activiteiten CDA Vrouwen

Naast de thematische speerpunten was het CDAV in 2024 breed actief om de positie van vrouwen binnen en buiten de partij te versterken en bij te dragen aan belangrijke beleidsontwikkelingen.

Het bestuur heeft frequent vergaderd om strategieën te bepalen en de koers te bewaken. De Voorzitter, Dorenda Gerts, en Vice-Voorzitter, Drs. Heidy van der Ploeg, waren bovendien actief in de CDA-Verenigingsraad, waar ze cruciale aandacht vroegen voor de rol van vrouwen binnen het CDA en de positie van vrouwen binnen de partij significant hebben behouden en verbeterd.

Ook op inhoudelijk vlak leverde het CDAV een belangrijke bijdrage: Vice-Voorzitter, Drs. Heidy van der Ploeg en Voorzitter Projectgroep CDAV-Internationaal, Willemien Koning-Hoeve, f participeerden in de CDA Commissie Buitenland en waren medeverantwoordelijk voor diverse beleidsdocumenten. Daarnaast vonden er directe overleggen plaats met CDA-politieke vertegenwoordigers, waaronder een constructief gesprek met Hilde van Palland over de CDA-Gezinsvisie. De organisatie leverde tevens een concrete bijdrage aan het CDA-programma voor de Europese verkiezingen en was aanwezig met een eigen stand op het CDA Congres. Het overleg met de Nederlandse EVP-fractie in Brussel onderstreepte de blijvende internationale focus.

Het CDAV nam verder actief deel aan diverse samenwerkingsverbanden en netwerken:

- Politiek Vrouwen Overleg (PVO): De Voorzitter, Dorenda Gerts, en Vice-Voorzitter, Drs. Heidy van der Ploeg namen deel aan dit cruciale samenwerkingsorgaan van vrouwelijke netwerken van diverse politieke partijen. Hier werd gezamenlijk gewerkt aan bestuurlijk draagvlak voor thema's als arbeid-zorg, emancipatie, economische zelfstandigheid en diversiteit.
- Nederlandse Vrouwenraad (NVR): Als onderdeel van dit overkoepelende orgaan van circa 50 vrouwenorganisaties, nam bestuurslid, Fatma Aktaş, deel aan ledenvergaderingen en evenementen, waarmee de collectieve stem van vrouwenorganisaties werd versterkt.
- Stem op een Vrouw: Actieve deelname aan de werkgroep 'Veilig in Politiek' droeg bij aan een veiliger en inclusiever politiek klimaat voor vrouwen.

Tot slot was het CDAV aanwezig op diverse congressen van CDA-netwerken en andere

(vrouwen)organisaties, waaronder lezingen van het CDJA en het Christelijk-Sociaal Congres, waar 45 maatschappelijke organisaties zich verbinden om vanuit christelijk-sociale waarden bij te dragen aan actuele maatschappelijke vraagstukken.

Deze brede reeks aan activiteiten illustreert de veelzijdige inzet van het CDAV voor een gendergelijke en rechtvaardige samenleving, zowel binnen de partij als daarbuiten.

6. Projecten: CDA Vrouwen werkt aan meer impact en talentontwikkeling

Het CDAV initieert en ondersteunt diverse projecten om de positie van vrouwen binnen de partij te versterken, internationale samenwerking te bevorderen en talent te ontwikkelen.

Resolutie: Meer Vrouwen op prominente posities

Een kerndoel is het realiseren van de CDAV Resolutie voor meer vrouwen op prominente en strategische posities binnen de partij. Deze resolutie benadrukt dat:

- Teams met een gemengde samenstelling beter presteren.
- We ons bewust moeten zijn van belemmeringen die gelijkwaardigheid in de weg staan.
- Er veel vrouwelijk potentieel en talent is dat onvoldoende doorstroomt naar belangrijke rollen.
- Selectiecommissies divers moeten zijn en aandacht moeten hebben voor diversiteit en de man/vrouw-verhouding bij de selectie van kandidaten.

Om de voortgang van aangenomen resoluties en het CDA Actieplan Gelijkwaardigheid te monitoren, vinden er stuurgroepbijeenkomsten plaats met vertegenwoordigers van het Partijbestuur, CDAV en BSV.

Internationale Projecten voor Vrouwen, Vrede en Veiligheid

Het CDAV is actief betrokken bij internationale projecten die bijdragen aan de globale agenda voor vrouwen, vrede en veiligheid:

- EFS Vrouwen in de Balkan: Dit project richt zich op de bevordering van vrouwen, vrede en veiligheid in de Balkanregio.
- Uitwisseling met Roemenië: In samenwerking met EPP Women wordt een project opgezet om de positie van vrouwen op het platteland in Roemenië te versterken, onder meer door ondersteuning bij de energietransitie en veranderingen in het landbouwbeleid.

Betrokkenheid en behoeften van leden

Het CDAV streeft ernaar alle (CDA) vrouwen en mannen actief te betrekken bij het netwerk, zowel via diverse communicatiekanalen als via direct contact. Daarnaast speelt het CDAV, middels bestuurslid, Lieke Muller, een rol bij de 'Onboarding' van nieuwe leden.

Door voortdurend contact worden de behoeften van het CDAV-netwerk in kaart gebracht. Hieruit blijkt een sterke vraag naar ondersteuning bij politieke en bestuurlijke carrières.

Politieke Carrièreplanning en Talentontwikkeling

Om aan deze behoefte te voldoen, ontwikkelt het CDAV, in samenwerking met de CDA Academie, een training politieke carrièreplanning. Deze training is gericht op het versterken van vrouwelijke CDA-leden door:

- Inzicht te geven in de verschillende politieke en partijgebonden functies (van raadslid tot Tweede Kamerlid, en van lokaal tot landelijk bestuur).
- Deelnemers te helpen hun eigen talenten en ambities te ontdekken.
- Te onderzoeken welke rol het beste bij hen past, met een helder overzicht van de eisen en dagelijkse praktijk van diverse functies.

Deze projecten laten zien hoe het CDAV concreet werkt aan een inclusievere en effectievere partij en samenleving.

7. Vooruitblik: CDA Vrouwen: Focus op Gendergelijkheid, Veiligheid en Leiderschap in 2025

Het CDAV blijft onverminderd geïnteresseerd aan het bevorderen van gendergelijkheid, veiligheid en leiderschap. Voor 2025 ligt de focus op strategische initiatieven die de impact en invloed van vrouwen verder zullen vergroten, met specifieke aandacht voor alle generaties en achtergronden.

Verhoogde betrokkenheid van jonge én ervaren vrouwen: het CDAV wil actief investeren in zowel de

volgende generatie leiders als in de onbenutte potentie van ervaren vrouwen. Door gerichte programma's, mentorship en evenementen zullen zowel jonge vrouwen geïnspireerd en gestimuleerd worden, als dat er actief ruimte wordt gemaakt voor 'oudere vrouwen' wiens talent en ervaring te vaak onderbelicht blijven of worden weggeduwd. We erkennen de immense waarde van hun expertise en netwerk voor het CDA en de samenleving.

Intensivering samenwerking met vrouwenorganisaties: De blik blijft gericht op (internationale) partnerschappen. Het CDAV zal de samenwerking met vrouwenorganisaties intensiveren, kennis uitwisselen en gezamenlijk pleiten voor gendergelijkheid op mondiale platforms. Deze (grensoverschrijdende) solidariteit is cruciaal om complexe vraagstukken aan te pakken en vrouwenrechten universeel te waarborgen.

Strategische opvolging van resoluties: Aangenomen resoluties zijn niet louter papieren tijgers, maar concrete opdrachten. In 2025 zal het CDAV de strategische opvolging van alle aangenomen resoluties - met name die gericht op diversiteit en de positie van vrouwen binnen de partij - nauwgezet monitoren en actief aansturen. Dit om te verzekeren dat beleid daadwerkelijk wordt omgezet in tastbare vooruitgang.

Voorzitterschap Politiek Vrouwen Overleg (PVO) met focus op Huiselijk Geweld: In 2025 neemt het CDAV het voorzitterschap op zich van het PVO, een cruciale samenwerking tussen vrouwelijke netwerken van diverse politieke partijen. Centraal thema tijdens dit voorzitterschap zal 'Huiselijk Geweld' zijn. Het CDAV zal zich inzetten om dit urgente maatschappelijke probleem bovenaan de politieke agenda te plaatsen. Door gezamenlijk beleidsvoorstellen te ontwikkelen, te lobbyen en maatschappelijk bewustzijn te vergroten, streven we naar concrete stappen ter preventie, aanpak en bestrijding van huiselijk geweld in Nederland. Dit omvat aandacht voor alle slachtoffers, kinderen en de rol van daders, met als ultiem doel een veiliger thuis voor iedereen.

Bevordering van vrouwelijk leiderschap: Waardering voor ervaring en frisse perspectieven

Het CDAV zet vol in op het bevorderen van vrouwelijk leiderschap, met een specifieke focus op de unieke kwaliteiten van ervaren vrouwen en zij-instromers. Deze groepen brengen een schat aan levenservaring, bewezen professionaliteit en diverse perspectieven met zich mee, die essentieel zijn voor een evenwichtige en effectieve politiek en samenleving.

We moedigen prominente vrouwelijke CDA-politici, CEO's en andere invloedrijke figuren aan om actief op te treden als mentoren en rolmodellen. Zij zullen niet alleen hun kennis delen, maar ook concreet ruimte creëren voor ervaren vrouwen en zij-instromers om cruciale functies te bekleden. Dit betekent het actief opsporen van talent, het begeleiden van zij-instromers die een frisse blik en nieuwe energie toevoegen, en het structureel wegnemen van barrières die de doorstroom van deze waardevolle groep vrouwen belemmeren. De ambitie is helder: meer vrouwelijke politici, CEO's en burgemeesters, door optimaal gebruik te maken van alle beschikbare talenten.

Met deze heldere prioriteiten bouwt het CDAV voort op eerdere successen en verstevigt het haar rol als drijvende kracht achter gendergelijkheid en vrouwelijk leiderschap in Nederland en daarbuiten.

CDA Vrouwen Awards 2025

Ook in 2025 zal het CDAV weer de prestigieuze CDA Vrouwen Awards uitreiken. Deze jaarlijkse erkenning is een hoogtepunt op onze kalender, waarbij we talentvolle en inspirerende CDA'ers in het zonnetje zetten die zich op bijzondere wijze hebben ingezet voor de idealen van gendergelijkheid, politieke participatie en maatschappelijke impact. Blijf onze kanalen volgen voor meer informatie over de nominatieprocedure en de feestelijke uitreiking!

Met deze heldere prioriteiten bouwt het CDAV voort op eerdere successen en verstevigt het haar rol als drijvende kracht achter gendergelijkheid en vrouwelijk leiderschap in Nederland en daarbuiten.